AZTAG
JOURNAL QUOTIDIEN ARMÉN.
B. P. 587
BEYROUTH, Liban

Directeur-Propriétaire
HAIG BALIAN

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳԻՆ
ՍՈՒՐԻԱ տար. 550, ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ 300 Ս. Դ.
ԱՐՏԱՍԱՀՄ. տրկ. 7, ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ 4 տոլար

ԱԶԴԱԿ
ՕՐԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ

ازتاك
جريدة سياسية ادبية اقتصادية حرة

ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 29 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1932
ԶԻՆՔԸ ՀԱՏԸ 2,50 Ս. Դ.

Զ. ՏԱՐԻ | Ամէն առաքում պէտք է ըլլայ թերթիս տնօրէնին հասցէին | Տնօրէն — Խմբագիր՝ ՀԱՅԿ ՊԱԼԵԱՆ | Չհրատարակուած ձեռագիրները չեն վերադարձուիր | Թիւ 193 (770)

Պ. Հ. ՓՈՆՍՕ ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻՈՅ ՄԷՋ
ԿԱՐԵՒՈՐ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ Կ'ԸՆԷ

Դաշնագրի բանակցութիւնները լաւ ճամբաներու մէջ կը գտնուին

Աղեքսանդրիա.— Սուրիոյ և Լիբանանի ֆրանսական Բ. Գոմիսէր Պ. Հանրի Փոնսօ, որ ամերիկեան «Էքսքէմպիոն» նաւով Ֆրանսա կ'երթայ արտաքին նախարարութեան հետ խորհրդակցելու Ժընեւի Հոգատարութեանց Յանձնաժողովին ներկայանալէ առաջ, Աղեքսանդրիա հանգիպեցաւ։

Ֆրանսական ընդհանուր հիւպատոսարանի մէջ «Թանս»ի Թղթակից Պ. Ժորժ Մէյէրը ընդունելով, Բարձր Գոմիսէրը ըրաւ կարեւոր յայտարարութիւններ, որոնցմէ յետոյ մեր պաշտօնակիցը իր թերթին ղրկեց հետեւեալ հեռագիրը.

«Անցեալ ամսուայ ընթացքին, հովանաւոր իշխանութեան Արեւելքի գործունէութիւնը կայացաւ իրականացնելու բաւական կայուն եւ ազգը ներկայացնող Սուրիական կառավարութիւն մը կազմելու կարելիութիւնը, ունենալու համար, Դամասկոսի Խորհրդարանի վստահութիւնը վայելող անհրաժեշտ ընկեր մը ֆրանքօ-սուրիական դաշնագրի մը կնքումին վերաբերեալ ապագայ բանակցութիւններուն համար։

«Այս գործունէութիւնը, որ ուշացաւ առաջնորդող քաղաքական տարրերու պահանջներով և նախանձորդ փառասիրութիւններով, կը յանգի երջանիկ արդիւնքներու, շնորհիւ անձնական միջամտութեան և իշխանութեան Բարձր Գոմիսէրի որ ջանաց հաշտեցնել խորհրդարանի կուրծքին մէջ ծնած ընդդիմադրութիւնները և խուսափեցաւ որ բացուի նախարարական տագնապ մը զոր զանազան կուսակցութիւնները կ'ուզէին ստեղծել ի նպաստ իրենց ընդլայնելու համար ներկայ դահլիճը։

«Այժմ կացութիւնը կը ներկայանայ հաւասարակշռուած և կը թոյլատրէ Սուրիոյ ազատագրութեան առաջին հանգրուանը նշանակող բանակցութիւններու սկսումին համաձայն Ազգերու Դաշնակցութեան Խորհուրդի յայտնաբերած որոշումներուն։

«Պ. Փոնսօ Ժընեւ պիտի ներկայացնէ հովանաւորութեան 1931—1932 տարիներու գործունէութիւնը և անմիջապէս Դամասկոս պիտի վերադառնայ»։

ԳԵՐՄԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐԱԿԱՆ ՏԱԳՆԱՊԸ
Պ. ԱՏՈԼՖ ՀԻԹԼԵՐԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆԸ
Վերջին խօսքը Մարաջախտ Հինտենպուրկինն է

Պերլին.— Պ. Հիթլէր Նախագահ Հինտէնպուրկի յանձնեց խորհրդարանական դահլիճ մը կազմելու իր մերժագիրը։ Բայց ան կ'ընդունի կազմել նախագահական ինքնիշխան դահլիճ մը։ Կը կարծուի թէ Մարաջախտ Հինտէնպուրկ ժխտականօրէն պիտի պատասխանէ։

Պերլին.— Նախագահ Հինտէնպուրկի յանձնուած յուշագրի մը մէջ Պ. Ատոլֆ Հիթլէր կը յայտարարէ թէ անկարող է կազմել խորհրդարանական մեծամասնութեամբ դահլիճ մը, որովհետեւ Մարաջախտ Հինտէնպուրկի դրած պայմանները անգործադրելի կը դարձնեն իր առաքելութիւնը։

Պ. Հիթլէր կ'առաջարկէ վերադառնալ նախագահական դահլիճի դրութեան ու ինքզինքը կը հռչակէ կարող, եթէ Մարաջախտը զինք նշանակէ վարչապետ այսինչ դահլիճի, մշակելու ծրագիր մը և կազմելու կառավարութիւն մը որ դուրս հանէ Գերմանիան ներկայ քաոսէն։

Նախագահ Հինտէնպուրկ բացարձակապէս որոշած ըլլալով չյանձնել նախագահական դահլիճի վարչապետութիւնը ոևէ քաղաքական կուսակցութեան, կասկածելի է որ Պ. Հիթլէրի առաջարկած լուծումը իրականանայ։

Պ. ՀԻԹԼԵՐԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆԸ ՀԱՇՏԱՐԱՐ ՈԳԻՈՎ ԽՄԲԱԳՐՈՒԱԾ Է

Պերլին.— Պ. Հիթլէր ժխտական կերպով պատասխանելով Նախագահ Հինտէնպուրկի խորհրդարանական դահլիճ մը կազմելու առաջարկին, նախարարական տագնապը այս յետմիջօրէին անցաւ իր երկրորդ փուլին մէջ։

Պ. Հիթլէրի պատասխանը հաշտարար ոգիով խմբագրուած է։

Նազիներու պետը կ'ըսէ. «Նկատելով այն յուսահատ կացութիւնը, ուր կը գտնուի մայր հայրենիքը և այն պարտաւորութիւնը որ իւրաքանչիւր գերմանացի պէտք է ընէ ինչ որ կրնայ խուսափելու համար որ ազգն ու Ռէյխը չկործանին քաոսի մը մէջ, ես պարտականութիւն սեպեցի ձերդ Վսեմութեան ներկայացնելու տրամաբանական և մանրամասն առաջարկներ, որոնք կրնան լուծել ներկայ տագնապը շատ կարճ ժամանակամիջոցի մը մէջ։

«Այն պարագային որ առաջարկներս ընդունուին ես և կուսակցութիւնս պիտի աշխատինք լուծելու կուտուած դժուարութիւնները և այսպէս կատարելու մեր պարտականութիւնը մայր հայրենիքի հանդէպ»։

Մարաջախտ Հինտէնպուրկ կոչ կ'ընէ Քաաս Սրբազանի

Պերլին.— Նախագահ Հինտէնպուրկ մերժեց Պ. Հիթլէրի «նախագահական դահլիճ» մը կազմելու առաջարկը։ Ան կոչ ըրաւ կաթոլիկ կեդրոնի պետ Քաաս Սրբազանի։ Լաւատեղեակ շրջանակները կը կարծեն որ Քաաս Սրբազանի փորձը անյաջողութեան պիտի մատնուի։

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՀՈՐԻԶՈՆՆԵՐԷՆ

ԱՄՊԵՐԸ ԿԸ ԿՈՒՏԱԿՈՒԻՆ

Փարիզ

Ընդհանուր մարդկութիւնը տարիներէ ի վեր երբ ինկած տնտեսական տագնապին մէջ, կը ձգնի ճար մը, դարման մը որոնել՝ դուրս գալու համար այս տառապագին վիճակէն, անդին իրարու ետեւ կը յաջորդեն քաղաքական փոթորիկներ, լարուած մթնոլորտը ա'լ աւելի պրկելու, հեղձուցիչ դարձնելու առաջին։ Խաղաղասէրներու խմբակին թափած ջերմագոյն ճիգերը և անոնց ցանած սերմերը, կ'ամլանան հողին չհասած, աջէն և ձախէն փչող զինուորապաշտ խորշակներու ազդեցութեան տակ։

Գերմանիայ քանի մը ամիսներ առաջ անկեղծօրէն հրապարակ նետած, հաւասարապէս զինուելու իրաւունքի պահանջը, տակն ու վրայ ըրաւ շատ մը հաշիւներ և ծրագիրներ, որոնք եկած էին միջազգ. սեղանի վրայ լուծման մը յանգելու։ Ան պատճառ եղաւ նաև վերադարձնելու հին կնճռոտ խնդիրներ որ անցեալին արժած էր մարդկութեան, հսկայական զոհողութիւններ և անպատում թշուառութիւններ։

Եթէ անցած վերջին տասնեակին վրայ ակնարկ մը նետենք, կը տեսնենք որ գերման ղեկավարութիւնը մեթոտիկ կերպով կը հետեւի վերստանալ, ինչ որ պարտադրուած է իրեն Վերսայլի դաշնագիրով։ Արտաքին գործոց նախարար Սթրէզման նուրբ դիւանագիտութեամբ մը ձեռք ձգեց նպաստաւոր դաշնագիրներ, մինչև իսկ պարպել տալով դեռ գրաւման տակ գտնուող Գերմանիոյ հողամասեր։ Նմանապէս վարչապետ Պրիւնինկի օրով տարուեցաւ խոշոր յաջողութիւններ հատուցումի հարցերու վերաբերեալ։

Անհատ... անոնց յաջորդող «Վոն Բաբէն մը», ինչպէս ներքին նմանապէս արտաքին աշխարհի դէմ կ'ուզէ գործել, միապետական ձեւին տակ։ Ան չլուծած Լօզանի խորհրդաժողովով տարած անտեսական խոշոր յաղթանակէն, և քաջալերուած նախկին դաշնակիցներու իրերայաջորդ զիջողութիւններէն, առաւել եւս կը պայթեցնէ քաղաքական և զինուորական նորանոր պահանջներ։ Փութով Գերմանիան ձերբազատուած տեսնելու փափաքը օտար պարտադրութենէն, Վոն Բաբէնը կը դարձնէ աւելի համարձակ և փառասէր ձեռնարկներուն մէջ։ Կը ձգնի ինքը խլել հերոսութեան պսակը, ջնջելով Վերսայլի դաշնագրին հիմնական կէտերը։

Ստոյգ է որ երբ ուշի ուշով քննենք Գերմանիոյ ներքին երեսը և վերջին ալեկոծութիւնները, բացայայտ կ'երեւի որ Վոն Բաբէնի մինչև հիմա իշխանութեան գլուխ մնալը, կը պարտի իր արտաքին աշխարհի դէմ յանդուգն և անզիջող ոգիին։ Հիթլէր մը որ իր ծաւալուն ժողովրդականացումով հասած էր բախելու իշխանութեան դուռները, Հինտէնպուրկի մէկ խօսքով նահանջեց, ոչ թէ ակարութեամբ. այլ իրական հայրենասիրութեամբ, Նախագահը փափաքեց թէ Վոն Բաբէնը կը հետապնդէ նոյն նպատակները, ինչ որ Հիթլէրը կը յայտարարէ բեմերէն։ Այդ օրէն ի վեր ազգային ընկերվարականներու աստղը սկսաւ մարմրիլ. և վերջին Նոյեմբերի ընտրութիւններն ալ ապացուցին այդ եղելութիւնը 35երեսփոխաններու կորուստով։

Ինչ որ ալ պատմեն, որոշ ճշմարտութիւնը այն է որ Վոն Բաբէնը գիտցաւ ճարպիկօրէն շահագործել, Հիթլէրի ստեղծած մթնոլորտը, և մարգարէ ըլլալու պէտք չկայ գիտնալու համար, որ ան տակաւին տեւեն մը պիտի մնայ իշխանութեան գլուխ, հակառակ փոքրամասնութեան վրայ յենլուն, նոյն իսկ իր հակառակորդներու փափաքով. որովհետեւ որոշապէս պարզուեցաւ որ գերմանական բոլոր հոսանքները, աջ կամ ձախ, կուգան տարբեր խողովակներով նոյն կէտին վրայ, բարձրացնել Գերմանիան նախ քան պատերազմեան դիրքին, ոտնակոխելով բոլոր տեսակի դաշնագիրներուն վրայ։

Վերջին Ժընեւի զինաթափման համաժողովին Գերմանիոյ մասնակցութեան մերժումը, անգամ մը ևս ապացուցանեց որ պ. Վոն Բաբէնի կառավարութիւնը առանց միջոցին մէջ խախտութիւն ընելու, հրապարակ նետած պահանջները պիտի իրագործէ յամառօրէն։ Զինաթափման ժողովի ձախողումը, որ Գերմանիոյ ստեղծած կացութեան արդիւնքը պիտի ըլլայ, նոր սպառնալիք մը ևս պիտի բարդէ աշխարհի խաղաղութեան դէմ, որ տասնեակ տարիներէ ի վեր նոր պահպանման համար անսահման ջանքեր թափուեցան։ Եւրոպայի մամուլը որոշապէս մէջտեղ կը դնէ դրութեան վտանգաւորութիւնները, նկատելով որ հին մրցակցութիւնը պիտի վերադառնայ աւելի ուժգին թափով, Եւրոպան անգամ մըն ալ պիտի տառապի զինավազքի ազդեցութեան տակ։ Որով է որ Վերսայլի և այլ դաշնագիրներով ստեղծուած Եւրոպայի ներկայ դրութիւնը, եթէ ենթարկուի որևէ փոքրիկ հատուածումի, իրեն թեւէն պիտի քշէ նորանոր փլուզումներ, իրար շղթայուած ըլլալով շատ մը հարցեր։

Ֆրանսական ճարպիկ դիւանագիտութիւնը դէպքերը չգահավիժեցնելու համար, կը գիծէ ամենախոշոր զոհողութեանց։ Անուրանալի է որ Եւրոպայի հորիզոնին վրայ իրապէս խաղաղութեան ձգտող և անոր փայլ տուող եթէ ազգ մը կայ, այն ալ Ֆրանսան է։ Ան է իր ծանօթ խաղաղասէր և անխոնջ վարչապետով, անդադար կ'աշխատի հին վէրքերը չի գրգռել, և ամբողջապէս կ'աշխատի իր գին հաշտարարութեան։ Գերմանիոյ վերջին պարտքերու խնդրոյն շուրջ Ֆրանսայի ցոյց տուած բարեացակամութիւնը, ապացոյց մը ևս կ'աւելցնէ այս երկրին խաղաղասէր քաղաքական աշխատանքներուն վրայ։ Հակառակ Ֆրանսական մամուլի ուժգին չեղումին որ կը պահանջէ զիջողութիւններու չափ ու սահման մը դնել, բայց իշխանութիւնը գերագոյն ջանք կը թափէ կարելի բոլոր միջոցներով խուսափելու համար միջազգային միջադէպերէն, մինչև իսկ հակառակորդի կողմէ ակարութեան նշան յորջորջուելուն հանդուրժելով։

Ֆրանսական երեսփոխանական ժողովը ունեցաւ փոթորկալից ժողովներ զինաթափման ևլն. փափուկ հարցերը քննութեան ենթարկելով, վստահութեան քուէ տրուեցաւ օրուան իշխանութեան գրեթէ միաձայնութեամբ։

Զարգ կերպով կը պատկերանայ որ, Ֆրանսացի ժողովուրդը իր երեսփոխանական ժողովով, կը ցուցադրէ աշխարհին իր տառապելակերպը և զզուանքը վերադարձի մը պատերազմական արհաւիրքներուն։ Բայց միւս կողմէն արդարացի կերպով կը պայմանաւորէ իր զինակրճատման կարելիութիւնը, ուրիշներու կողմէ ստեղծուելիք դրութեան համեմատ։ Կը յիշեցնէ Գերմանիոյ բազմաթիւ դաշնագիրներով առած քաղաքական, անտեսական և ռազմական առաւելութիւնները։ Հակառակ այս բոլորին սակայն Գերմանիոյ հաւասարութեան պահանջկոտութիւնը Ֆրանսան պիտի ստիպէ ետ առնել կարգ մը որոշումներ որ առած էր յանուն խաղաղութեան պահպանման, ինչպէս Գերմանիոյ արտադրութեան Ֆրանսա մտնելքի ամենանպաստաւորեալազգի դաշնագիրը։

Եւրոպայի մթնոլորտը չէր ունեցած այնքան խիտ թանձրացում որքան այս վերջին ամիսներուն։ Զինադադարէն ի վեր տեղի ունեցան հսկայ բախումներ բայց բոլորն ալ անտեսական հողի վրայ, միայն այս անգամ քաղաքական հարցերը կը յուզեն Եւրոպայի ղեկավարներուն դէմ։ Ծայրայեղ հակասութիւններ կը բախին իրարու։ Ժընեւի մէջ ազգերու լիազօրներ կ'որոճան զինաթափում իսկ քիչ մը անդին Եւրոպայի կուշտին նստած 60 միլիոննոց ժողովուրդ մը զինուիլ կ'ուզէ։ Դիւանագիտութիւնը ի՞նչպէս դուրս պիտի գայ ասոնց տակէն. դժուար է գուշակել։ Անգլիական ծեքծեքուն դիւանագիտութիւնը փորձ մը կատարեց, հրաւիրելով չորս գլխաւոր պետութիւնները Լոնտոն, Գերմանիոյ պահանջքին մասին խորհրդակցելու, բայց կէս ճամբան մնաց, թերթերը խոշոր տառերով արձանագրեցին վիժումը այդ ժողովին, պատճառ և աննպաստ գտնելով այդպիսի խորհրդակցութիւն մը։

Բայց այս բոլորէն վեր կայ և կը մնայ Ազգ. Դաշնակցութեան ժողովը, յօդուածով և դաշնագիրներու ապաւէն։ Ֆրանսան ամրօրէն կապուած է միջազգային հաշտարարութեան այդ միակ շէնքին, պաշտպանելու համար զայն աջէն ու ձախէն տեղացող հարուածներէն, արդեօք պատմական դարձած իր իտալական պայքարին մէջ յաղթանակող դուրս պիտի գա՞յ։

Մ. ԽԱՉՐԻԿ

Թիւրքիոյ Վարչապետին կարեւոր ճառը
«Թիւրքիոյ ամենամեծ պակասը Տգիտութիւնն է»

Էնկիւրիի իրաւաբանական վարժարանի 5րդ տարեշրջանի շրջանաւարտներուն վկայականաց բաշխման հանդէսին նախագահող վարչապետ Ըսմէթ փաշա կարեւոր ճառ մը խօսած է, ուղղուած շրջանաւարտներուն, որուն ամփոփումը հետեւեալ ձեւով կը ներկայացնեն Պոլսական թերթեր.

Վարչապետ Ըսմէթ փաշային ճառը տեւած է մէկ ժամ։ Վարչապետը նախ գնահատած է Համալսարանին կատարած գործը և յետոյ անդրադարձած երկրին ներքին և արտաքին ու ելմտական քաղաքականութեան։ Ըսած է թէ մեր ամենամեծ պակասը ոչ թէ դրամ չունենալնիս է այլ անգիտութիւննիս է։ Յայտնած է որ պիւտճէի ենթադրութիւնները ճիշդ եղած են և տարբերութիւնները կարելի պիտի ըլլայ դիւրին միջոցներով գոցել։ Յետոյ ըսած է որ Թուրքերուն յատկութիւնը ոչ մէկ ազգէ պակաս է եւ իր խօսքը ուղղելով շրջանաւարտներուն, ըսած է.— Պէտք է որ դուք մեզի ստուերի մէջ ձգէք, երկրին ծառայելու գործին մէջ։

(Լուրերու շարունակութիւնը կարդալ Գ. էջ)

ՄԱՄՈՒԼ

ՍՈՒՐԻԱ ԹԻՒՐՔԻՈՅ ԿԸ ԶԳԷ ԻՐ ԻՆՉՔԵՐԷՆ ՄԱՍՄԸ

Սուրիոյ և Լիբանանի մամուլին մէջ «Լա Սիրի» և «Լ'օրիանթ»ի հետ, «Լէգլեռ տիւ Նոռ» միակ թերթն է որ կը զբաղի սուրօ—թրքական կալուածներու շուրջ գոյացած ֆրանքօ—թրքական համաձայնութեամբ։

Մինչ «Լա Սիրի» կատարեալ ինքնավստահութեամբ կը յայտնէր որ ամէն մարդ գոհ է համաձայնութեան արտադրութիւններէն, և «Լ'Օրիան» կ'աւելցնէր թէ Թիւրքերու կողմէ յանձնառութիւններու դրժումի մը պարագային Սուրիա և Լիբանան պէտք է անհրաժեշտօրէն ինքզինքնին վճարեն հովանաւորեալ երկիրներու մէջ գտնուած Թրքական կալուածներու վաճառումով, Հալէպի մեր պաշտօնակիցը, մեր հայրենակից Պ. Նիքոլա Ճանճիկեանի անօրէնութեամբ հրատարակուող «Լէգլեռ տիւ Նոռ», բարձրաղաղակ կը յայտարարէ թէ մեր գրպանները կը պարպեն ի նպաստ Թիւրքիոյ։

«Պէտք է կ'ըսէ ան վերի խորագրին ներքև, վերստին կարդալ ուշադրութեամբ Ֆրանքօ—Թրքական վերջին համաձայնութեան պատճէնը գիտնալու համար թէ ինչ տեսուր յլքումներ կրնայ թաքցնել դիւանագիտական արձակի մը լաբիւրինթոսը։

«Լոյսին տակ հանենք իրերն ու մարդիկը»։

Առաջին.

Որպէսզի կալուածատէր մը կարենայ տիրանալ Թիւրքիոյ մէջ գտնուած իր ինչքերուն, անհրաժեշտ է որ ան Սուրիա բնակած ըլլայ 1914էն առաջ։

Կամ Լօզանի դաշնագիրէն տարի մը առաջ Սուրիա բնակած ըլլալով հօն ծնած ըլլայ ինք կամ իր հայրը։

Միւս կողմէն, եթէ իր կալուածները գրաւուած են, փոխանցուած, հաշուեյարդարուած, ձեռքէ հանուած կամ յատկացուած հանրային ձեռնարկի մը, ան պիտի ստանայ փոխարժէքը որոշուած ի վերջոյ և իրաւարարութեան կառավարութիւնը ճակատագրականօրէն նաև կ'առաջնորդէ —Թրքական դատարանէ մը։

Երկրորդ.

Մեր քով գտնուող կալուածներու Թիւրք տէրերը միայն պէտք է ներկայացնեն իրենց սեփականութեան հանգամանքը ճշդող թուղթերը։

Թուականի, բնակութեան ի՞նչ պայմաններ պէտք է լրացնեն։

ՈՉ ՄԷԿ.

Ի՞նչ ձևակերպութիւն։

ՈՉ ՄԷԿ։

Վերջապէս և բացարձակապէս ազգային տեսակէտէն մենք հոս կը կորսնցնենք քանի մը միլիոնի չնչին գումարը քանի որ մենք կը վերադարձնենք բոլոր օտար կալուածները և մեզի կը հրաժարեցնեն մեր ինչքերու երեք քառորդէն և յետոյ մնացեալ քառորդին երեք երրորդէն։

Բա՞նկ կամ կենանք։ Մեզմէ՞ շատերը Թիւրքիա պիտի ձգեն երկուքն ալ։

Ու տակաւին մեզի կը խօսին համաձայնութեան մասին։

Ա՜հ, ի՞նչ վայելուչ խօսքերով կ'ըրուին այս բաները։ Այն պահուն ուր մեր գրպանները կը պարպին, թող ներեն մեզի որ համը չ'առնենք այս հեգնանքին։

ԼՐԱԳՐԱԿԱՆ ՊԱՅՔԱՐ

«Էլ Ահրար» 26 Նոյ. թիւի խմբագրականով կը գրէ.—

Կառավարութեան թերթերը ներկայ բարեկարգիչ կառավարութեան համար խօսիլ կը ձևեն եւ երկպառակութիւն կ'ընեն անոր։ Ազատ են անոնք իրենց ուզածը ընելու. սակայն իրենց ընդդիմադիր թերթերուն հայհոյելու, զանոնք նախատելու, սխալ եւ անճիշդ թիւեր հրատարակելու իրաւունք չունին։ Մենք շատ յուրջ եւ քաղաքավարի ձեւով հերքումներ կը հրատարակենք անոնց սխալներուն շուրջ, ցոյց կուտանք իրենց անճիշդ թիւերն ու բացատրութիւնները, սակայն անոնք դարձեալ միեւնոյն ոգիով եւ անքաղաքավար միջոցներով կը շարունակեն իրենց հայհոյութիւնները։

Մենք այս կացութեան առջեւ երկու ուղղութիւններէն մէկը պէտք է ընտրենք. կամ այս ճշմարտութիւնները շատ որոշ կերպով պէտք է բացատրենք եւ հասկցնենք եւ կամ ալ բոլորովին լռենք. առաջին պարագային պիտի սարսափինք կառավարութեան համար անհաճելի եղող կարգ մը բացատրութեանց հրապարակման։ Եւ այն ատեն ի հարկէ կը կախակայուի մեր թերթը։ Երկրորդ պարագային, բոլոր ընթերցողները պիտի կարծեն որ կառավարական թերթերու գրածները ճիշդ են։

Մենք կառավարութենէն կը պահանջենք որ փոխէ իր դիրքը. կամ պէտք է լռեցնէ այդ թմբուկները եւ կամ ալ կախակայման ծրագիրը վերցնէ։

ԵՕ-ԵՕՆ ՍՈՒՐԻՈՅ ՄԷՋ

Դամասկոսի «Էլիֆպա» թերթը 25 Նոյեմբերի թիւին մէջ հետեւեալ ծիծաղելի գրութիւնը կը հրատարակէ.—

Եօ—եօի խաղը կը տեսնուի որ այլ-

ՁԵՂԾՈՒՄԻ ԵՒ ԿԱՇԱՌԻ
ԶԱՐՀՈՒՐԵԼԻ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Երեսփոխան մը եւ դատաւորներ ձերբակալուած

Գրած էինք որ Պէյրութի կալուածներու վարչութեան մէջ տեղի ունեցած են կարգ մը զեղծումներ եւ եղած են ձերբակալութիւններ:

Ասկէ վերջ երեւան հանուած է ուրիշ զեղծումի եւ կաշառակերութեան դէպք մը եւ հետզհետէ տարածուած բազմաթիւ ճիւղերով: 1929ին Թափուի պաշտօնատունը Նազիր Իթանի անուն մարդու մը անունին կարգ մը Թաբուներ հանելով զայն տէր կը դարձնէ կարեւոր կալուածներու: Սոյն կալուածները մինչեւ այդ թուականը գրաւուած էին բաղաքապետութեան կողմէ, սակայն Նազիրէ դաս բանալով կառավարութեան դէմ, փոխան նիւթական մեծ զոհողութիւններու ի նպաստ իրեն վճիռ մը ստացած էր։

Կառավարութիւնը, վերաքննութեան իրաւունք ունենալով հանդերձ, չէր պահանջած վերաքննութիւն։ Եւ վերջն ալ ժամանակը անցած ըլլալով, նմանատր չէր եղած դիմումը: Որով Նազիր տէր դարձած էր այդ կալուածներուն:

Հիմա Նազիր Իթանի օգտուելով կաշառակերութեան մասին կառավարութեան կողմէ հրատարակուած վերջին օրէնքէն, ամէն բան խոստովանած է: Հասկցուած է որ Նազիր այդ դատը շահելու համար մեծագումար կաշառ տուած է թէ դատարանի, թէ կալուածներու տնօրէնին, թէ կառավարութեան փաստաբանի գրասենեակին, միջնորդութեամբ երեսփոխաններ տօքթ. Հալիմ Քարտուրահ եւ տօքթ. Մեսուտ Եունուսի: Այս վերջինը ինքն ալ բաժին ստացած է կաշառէն:

Գիշեր ցերեկ քանի մը օրէ ի վեր շարունակելով քննութիւնները հարցաքննիչ դատաւորը ձերբակալման հրամանագիր տուած է տօքթ. Մեսուտ Եունուսի, Միւմթազ պէյ Սօլհի, դատարանի անդամ Եաւսում Նահասի, Էսաս պէյ Եունուսի եւ կառավարութեան փաստաբան Քեամիլ պէյ Էստէի օգնական Մէքր Ժան Թիեանի մասին:

Նոր ձերբակալութիւններու կը սպասուի:

ՆԵՐՈՒՄԸ ՍԻՒՐԻՈՅ ՄԷՋ
Երեսփոխանական ժողովը փոփոխութիւններ կը մտցնէ

Գրած էինք որ Սիւրիոյ հանրապետութեան նախագահ Ն. Վ. Մուհամէտ Ալի պէյ Ապի ներում շնորհած է կարգ մը բանտարկեալներու:

Երեսփոխանական ժողովի դատական յանձնաժողովն ալ պատրաստելով իր ընդարձակ տեղեկագիրը ընդհանուր ներումի մասնաւոր ծրագիր մը կը մշակէր: Ժողովը լսելէ վերջ այդ տեղեկագիրը կարգ մը փոփոխութիւններ մտցուց. մահուան դատապարտուածները 101 տարուան բանտարկութեան եւ 101 տարուան բանտարկութեան դատապարտուածները 15 տարուան պիտի իջեցուին: Այս ներումէն պիտի օգտուին սիւրիացիներ եւ ոչ սիւրիացիներ:

Ընդհանուր ներման կ'արժանանան պատիւ ինքնապաշտպանութեան պատճառաւ ոճրանործութեան դիմող եւ բանտարկուողներ: Միւս բոլոր բանտարկեալներու համար իրենց դատապարտուած տարիներու մէկ երրորդը կը ներուի: Ծարդ վճիռ չստացողներն ալ պիտի օգտուին այս ներումէն: 1920էն առաջ բանտէն փախչող բոլոր բանտարկեալները որոնք ի բացակայութեան դատապարտուած ըլլան թէ ի ներկայութեան ընդհանուր ներման կ'արժանանան։

Քաղաքական առօրեայները չեն օգտուիր այս ներումէն։

...ուս պզտիկներէն կը փոխանցուի մեծերուն: Ծարդ միայն փոքրիկ տղաքներ կը խաղային, վերջը սկսան կիներ ու աղջիկներ, իսկ հիմա տարիքոտ մարդերու ձեռքերուն մէջ դառնալ սկսած են այդ խաղալիքները: Նոյնիսկ տեսանք որ բարձրաստիճան պաշտօնեաներ սկսած են եօ—եօի խաղին:

Մինչեւ հիմա այս խաղը, ըսկ—ըն, սիւրիական խորհրդարանին ներս չի մտաւ: Անկասկած հոն ալ պիտի մտնէ, որովհետեւ բոլորէն աւելի երեսփոխաններուն կը վայելէ այս խաղը: Անոնց մէջ կը գտնուին ժողովի միջոցին քնացողներ. եօ—եօն միակ դարմանն է քունահատ. իսկոյն կը փարատէ քունը եւ արթուն կը պահէ:

Եթէ եօ—եօն խորհրդարանէն ներս թափանցի եւ երեսփոխանները սկսին խաղալ զայն, այն ատեն ես կ'երաշխաւորեմ որ բոլոր երեսփոխաններն ալ պիտի արժանանան արքայութեան, որովհետեւ Ցիսուս Քրիստոս ըսաւ.

«Եթէ այս տղայոց պէս չըլլաք, չպիտի կրնաք երկնից արքայութեան մտնել»:

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, ՌԷԺԻ

Լա Սիրի կը գրէ ընթերցող մը.—

«Ես ծխախոտի հին Ռէժիի հաւատարիմներէն մէկն եմ: Բայց Ռէժին իսկ ինծի կը ստիպէ որ զինքը լքեմ: Ինչ է պատճառը իր սոս այս միջոցիս: Ալ չեմ կրնար ծխել տուփի մը բոլոր սիկառէթները: Տուփին չորս հինգ հատը անառնելիօրէն լեղի համ մը ունին: Ալ—դեօզ Ռէժին հակառակորդներ, քինինով սիկառէթներ կը հանէ: Եթէ այո՛, շնորհակալութիւն: Բայց թո՛ղ իմանայ: Ամէն մարդ ջերմ չունի»:

Անպայման ծխող մը «եթէ կը հրաժարեցինք այս առօրեակը, կ'աւելցնէ իր կողմէ Լա Սիրի, պատճառը այն է որ ան կը խառնէ յաճախ կրկնուած տրտունջ մը: Մենք ալ վերջերս նկատեցինք զայն»:

ԱՐԻՒՆՈՏ ԳԻՐՔԸ ՊԷՅՐՈՒԹԻ ՄԷՋ

«Սիւրիա եւ Մենք»արեւնոտ գրքոյկէն բազմաթիւ օրինակներ դրկուած են զանազան անհատներու՝ բօսթով թէ ձեռքով: Նոյն իսկ համարձակած են կարգ մը խանութներէ ներս մտցնել զանոնք օր ցերեկով:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔ

ՍՈՒԼԹԱՆԱԿԱՆ ՏԵՐԴԱՍՏԱՆԷՆ 18 ԻՇԽԱՆՈՒՀԻՆԵՐ ՓԵՍԱՑՈՒ ԿԸ ՓՆՏՐԵՆ… ՄԷԿԸ ԱՄՈՒՍՆԱՑԱԾ Է ՀԱՅՈՒ ՄԸ ՀԵՏ

Անգլիական թերթեր կը գրեն թէ Տիկին Իզզէթ փաշա Ներկայիս որցան մը կը կատարէ Հնդկաստանի մէջ, փեսացուներ գտնելու համար 18 իշխանուհիներու, որոնք անդամներն են Թիւրքիոյ նախկին սուլթանական ընտանիքին: Տիկին Իզզէթ փաշա կը հաւատայ որ պիտի յաջողի գտնել յարմար փեսացուները, նկատելով որ սուլթանին երեք աղջիկները արդէն յաջողած են ամուսնանալ հնդիկ իշխաններու հետ, երրորդը Ալի խանի զոկուն հետ: Այս առթիւ, Տիկին Իզզէթ փաշա յայտարարած է թէ նախկին սուլթանը, ինչպէս անոր ամբողջ ընտանիքը ծայր աստիճան թշուառութեան մատնուած(?): Ողբերգական պարագայ մը աւելի եւս դառնացուցած սուլթանական ընտանիքին կեանքը:

Արդարեւ նախկին խալիֆային աղջիկը, իշխան Ֆարուք, վերջին տարիներու ընթացքին եղաւ Նիսի մէջ, որովհետեւ չկրցաւ հանդուրժել նիւթական անձկութեան: Կը պատմեն որ անձնասպան իր խանը ունենալու համար չէր գտներ ամբողջ օրեր: Զգաւնելով վճարել ինքնաշարժին ծախսերը, կը պարկէր մուտ սենեակի մը մէջ: Իր մարմինը թաղեցին հաւատակից գերեզմանին մէջ, որովհետեւ դրամ չկար գնելու առանձին քար: Հայր ու եղայ կը զգուշանային ընդունիլ իրենց հիւրերը միանգամայն, որովհետեւ ներկայանալու համար մէկ շապիկ ունէին, զոր կը հագնէին փոխն ի փոխ:

Սուլթանական գերդաստանին մեծ վիշտ պատճառած է նաեւ ուրիշ պարագայ մը: Իր աղջիկներէն մին ամուսնացեր էր Հայու մը հետ: Քեծ իշխանուհին յօժարած էր այդ ամուսնութեան պարզապէս անոր համար, որ կ'ուզէր ազատիլ անօթութենէն եւ թշուառութենէն:

Թիւրքերը նորեն չուզեցին օգնել սուլթանին: Ոչ մէկ թիւրք ստացած մը տուած է մինչեւ հիմա: Երկու հնդիկ իշխանական տուներ են, որ օգնած են մինչեւ այժմ:

ԴԱՒԱՃԱՆ ԹՈՒՄԱՃԱՆԻ ԲԱՐԲԱՋԱՆՔՆԵՐԸ

«Վագրբ»ի մէջ, Ս. Թումանեան էֆ. կը գրէ հետեւեալը Պուլկարիոյ ներգաղթին համար դաշնակցականներու ընծայելիք օժանդակութեան Շահվերեանի կողմէ մերժուելուն առթիւ զոր հաղորդած էր Սոֆիայի Պօլսահայ թերթի մը թղթակիցը.

Շատ կարեւոր է այս մերժումը: ՊրՆ. Շահվէրեան յանուն բոլոր հայերուն նրած կ'ըլլայ դաշնակցականներուն համար թէ հայ չեն, այլ հրէական դասակարգներ: Հեթեւաբար հայկական կառավարութիւնը չի կրնար անոնցմէ օժանդակութիւն ընդունիլ: Խօսք արդարացի այս ընթացքովը Պ. Շահվէրեան բոլոր հայերուն զգացմանց թարգման հանդիսացած է: Հիմա ես ալ կ'աւելցնեմ.— Առի՞ք թայերնին: Պաշտօնապէս վարուեցա՞ք հայութեան կը Ալ երբս պիտի ունենա՞ք արտայայտելու. Ձեզի համար բաւ էր որ պէտք է որ գրուիք. որովհետեւ վերջին զգուշացում օգնուչներ: Հիմա ալ կ'ըսեմ.—Ապսակը ուսելով մնացի՞ք մէջտեղը:

ՆՈՐ ԴՊՐՈՑ ԻՐԱՆԻ ՄԷՋ

Իրանէն կը գրեն թէ Հոկտ. 25ին մեծ ոգեւորութեամբ բացումը կատարուած է դպրոցական սեփական շէնքին: Ամբողջ Խուզիստանի նահանգին մէջ միակն է այս շէնքը, իսկ չորրորդը պարսկահայ գաղութին մէջ:

Անգլիւպարսիկ ծարիւղի ընկերութիւնը նիւթապէս ու բարոյապէս օժանդակած է շէնքի կառուցման գործին: Եղած են բանախօսութիւններ, երգեր, արտասանութիւններ:

ՏԻԿԻՆ ՍԻՊԻԼ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻՆ ՄԷՋ

Պոլսահայ թերթեր կը գրեն.—

Տիկին Սիպիլ Կզզիեան փոխադրուեցաւ Բաղիկլարի Ս. Յակոբ հիւանդանոցը, ուր մասնաւոր յարկաբաժին մը տրամադրուած է իրեն: Ինչպէս նախապէս ըսուած էր Ազգ. Հիւանդանոցին մէջ ընդունիլ զայն, հոն մասնաւոր սենեակ պատրաստուած: Վերջը, սակայն, ընտանեկան պարագաներ Ս. Յակոբը նախընտրած են, ուր մօտիկութիւնը նկատի առնելով:

Տաղանդաւոր գրագիտուհին թեւ դիւրութեամբ կը խօսի, բայց աջ կողմը մնաց անշարժ: Դէմքին վրայ կպչուածէն միայն թեթեւ հետք մը կը կրէ: Կզզիեան պատգարակով փոխադրուեցաւ օդզեմա եւ նոյն ձեւով ալ կամուրջէն հիւանդանոց:

ԹՐՔԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ

ԹՈՒՐՔ ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՏՕՆԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ

Թիւրք հանրապետութեան տարեդարձի նախօրեակին Ս. Հայաստանի մէջ հրատարակուած է Երեւանի թիւրք հիւպատոսին հայերէն եւ թիւրքերէն լեզուներով մէկ գեկոյցը, որով կը հաղորդէր թէ Հոկտ. 29ին պաշտօնական ընդունելութիւն տեղի պիտի ունենայ:

Տօնին օրն ալ Ս. Հայաստանը խմբագրական մը եւ յօդուածներ հրատարակած է, ծեծելով Թիւրքիոյ կատարած մեծ յեղափոխութիւնները, աշխարհական պետութեան դէմ մղած պայքարը եւ Խորհրդային Միութեան հետ զգած եղբայրական պատկերութիւնները: Այս առթիւ հրատարակած է նաեւ Կազի եւ Իսմէթ փաշաներուն եւ Թեվֆիք Ռիւշտի պէյի լուսանկարները:

Երեւանի պաշտօնաթերթը այս առթիւ մասնաւորաբար կը յարձակի «Թրանսակաս Իմպերիալիզմ»ի վրայ, ըսելով թէ Սիւրիոյ մէջ սահմանային միջադէպեր առաջ կը բերէ իր մամուլով (յանկարծ կիսապաշտօնական Թ—Նով) յանձնած դարձակ ու լկտի հակաթուրքական կամպանիա մը:

Հայաստանի կառավարութեան անդամները եւ մամուլի եւ գրականութեան ներկայացուցիչները ներկայ գտնուած են ընդունելութեան եւ շնորհաւորած թիւրք հիւպատոսը:

ԼՈՒՐԵՐ ՀԱՅԱՍՏԱՆԷՆ

Նկատի առնելով որ Երեւանի վիճակը շատ անբաւարար է, Հայաստանի կառավարութիւնը կարգ մը որոշումներ տրուած է:

Այսպէս, բացի կարգ մը օրէնքութիւններէ, քաղաքին ուսերու 1933ի ընթացքին պարտաւորիչ կերպով պիտի նորոգուին եւ պիտի ներկուին: Փողոցները մաքրելու համար 5 մեքենայ պիտի գնուի, փողոցները մեքենականցրհաններով պիտի ջրուին ինքնօր օրը անգամ մը տարժման պիտի ենթարկուին փոխադրութեան բոլոր միջոցները քաղաքը մաքրելու համար: Կոյուղիի շինութիւնը թափով առաջ պիտի տարուի նաեւ:

Կրթական գործավար Պ. Դրասամաս Տ. Սիմոնեան հրաժարած եւ իրեն յաջորդած է Պր. Զարմայր Աշրաֆեան:

Գերագոյն դատարանի Հոկտ. 29էն թուականը կնքած է Անուշաւան Ցարութիւնեանի եւ 8 անձեր, որոնք կ'ամբաստանուին թէ պետական 35,020 ռուբլի պակաս ձայնած եւ փոխարժէքը եղող 23,000 ռուբլի գրաւած են:

Պատրաստուեցէք Հայ Մշակոյթի Օրուան մասնակցելու Դեկտեմբերի առաջին կիրակիէն սկսեալ, յոգուտ միութեան նպաստընկալ վարժարաններուն ու որբ եւ չքաւոր հայ զաւակներուն. զաղութներու մէջ:

Հ. Բ. Ը. Միութեան
Պէյրութի վարչութիւն

ԱՄԷՆ ՀԱՅ ԹՈՂ ՓՆՏՌԷ
«ԱՐԾԻԻ» ՀՐԱՏԱՐԱԿՉ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
1933Ի

Երեք լեզուեան պատի օրացոյցները

Որուն մէջ պիտի գտնէ Պէյրութի հրապարակին վրայ գործող բոլոր Հայ առեւտրականներու անունները իրենց հասցէներով միասին:
Մեծաքանակի համար դիմել՝
Rue Maarat
Մ. ՀԻՍԱՐԵԱՆ եւ Գ. ԳԱՆԱՐԵԱՆ
B. P. 724 Beyrouth

Կարդացէք եւ Տարածեցէք
«ԱԶԴԱԿ»Ը

ՍՏԱՑՈՒԱՆՔ
ԳՈՅԱՄԱՐՏ ՕՐԱՑՈՅՑ 1933
Հրատարակութիւն Մարսէյլի Հ. Ե. Դ. պատճենական Միութեան

պատկերազարդ պատի օրացոյց, կռճաւ. եան ու ազգային բոլոր տօներով, եւ 40է աւելի ազգային գործիչներու նկարներով:

Զ. Ո. Մ. ՊԱՏԻ ՕՐԱՑՈՅՑ 1933

Բացառիկ պատրաստութիւն եւ խիստ մաքուր. առեւտրականներու եւ գործի մարդոց համար անակնկալներով:

Ստանալու համար դիմել՝
ԽՈՐԷՆ ԱԶՆԱՒՈՒՐԵԱՆ
«Ազդակ»ի ապարանին կից.
Հասցէ՝ Khoren Aznavourian
Librairie et papetiere
Rue Bab-Yacoub Beyrouth

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Դեկտ. 17-ին, երեկոյեան ժամը 9-ին
Հայ Ճեմարանի սրահին մէջ
ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ
Քօթիյոն. անակնկալներ
Երկու մրցանակ ամենէն ինքնատիպ տարազներուն
Մուտքի վճար, այրեր 50 Ս. Դ. կանայք 25 Ս. Դ.

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՆՍՈՎՈՐ ՎԱՃԱՌՈՒՄ
ՏԵՂԻ ՊԻՏԻ ՈՒՆԵՆԱՅ
ՕՐՕԶՏԻ-ՊԱՔ
Վաճառատանը մէջ
ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 1 ՈՒՐԲԱԹ 2 ՇԱԲԱԹ 3
ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ

ՏՕՔԹ. Ս. Մ. ՍՈՒՔԻԱՍԵԱՆ
ՄԱՍՆԱԳԷՏ՝ ՄԱՆՈՒԿՆԵՐՈՒ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ
ՎԿԱՅԵԱԼ ՓԱՐԻԶԻ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑՆԵՐԷՆ

Իր մասնագիտութիւնը կատարելագործած ըլլալով Փարիզի մանկանց յատուկ հիւանդանոցներու մէջ, իր դարմանատունը հաստատած է՝

ԺՈՐԺ ՊԻՔՕ փողոց թիւ 61 (Պալ-Իտրիսի մօտ, հանրակառքի գծին վրայ, սկի Մկրտս գեղձակատան վրայի յարկը):

ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԵԱՆ ԺԱՄԵՐ.— Բացի Կիրակիէ, կէսօրէ առաջ, ժամը 9—12
» վերջ, » 3— 6

Հինգշաբթի կէսօրէ յետոյ ձրի՝ աղքատներու համար:

ՏԷՐ ՄԵԼՔՈՆԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ
ՌԻՒ ԷԼ ՄԹՐԱՆ
ԱԼԷՆՊԻ ԵՒ ՔՕՇ ՓՈՂՈՑՆԵՐՈՒ ՄԷՋ

Մեր Յաճախորդներուն: Նղանակի կերպասներ, ծիւպխըներ եւ զանազան իրեղէններ հասած են։
Մեզի չի դիմողներուն: Մէկ անգամ միայն փորձեցէք գոհունակութեամբ պիտի մեկնիք։
Մեզ չճանչցողներուն: Ձեր օգտին համար իսկ մեզ հետ ծանօթացէք։

Մեր վաճառատան կից նոր բացած ենք նաեւ բրիզօբածի եւ ժէրսէի նիւզ մը հոն պիտի գտնաք ամէն սեռի բլուզ, ժաքէ, Ֆուլար եւլն.

Դամասկոսի մասնաճիւղ.— Խան Մուրատիէ թիւ 23:

Կերպասեղէնի եւ զանազան կտորներու մեծ վաճառատուն
Տ. ԵՒ Ռ. ՄԱՎԻՍԱՔԱԼԵԱՆ

Մուբրան փողոցի վաճառատան հասած են *նորձեւ* համապատասխան կերպասեղէնի եւ զանազան կտորներու մեծ մթերք. Ֆրանսական, անգլիական, իտալական եւ ամերիկեան արտադրութիւնով կը գոհացուին ամենանդժուարահաճ գնորդներ։

Ցարգոյ յաճախորդները պիտի գտնեն անմրցելի աժանութիւն եւ նոր տեսակ։

ԲԱՑԱՌԻԿ ՊԱՏԵՀՈՒԹԻՒՆ ՄԸ
ԼՈՒՍԱՆԿԱՐԻՉ ՍԵԴՐԱԿԵԱՆ
Avenue de Français No. 19

Անոնք որ իրենց Ֆիլմերը կը գնեն այս լուսանկարչատունէն, ձրիօրէն կը լուացուին իրենց Ֆիլմերը եւ իրենց կը տրուի մէկական նմոյշ նմանապէս ձրի:

Ֆիլմերու գիներ 4 X 6=30 Ս. Դ. 6 X 9=30 Ս. Դ. եւ 6.50 X 11=40 Ս. Դ

ՖՐԱՆՔ-ՄԱՍՈՆՆԵՐԸ
(ԱԶԱՏ ՈՐՄՆԱԴԻՐՆԵՐԸ)

Գրեց՝ ՍԻՒՆԻՔ

Սրանից մօտաւորապէս քսան տարի առաջ Եգիպտոսի մէջ հրատարակուած հայերէն ամսագրի մը մէջ կարդացած ունիմ հայոց մը գրութիւնը մասոնութեան մասին, բառ առ բառ մտքով ու բովանդակութեամբ, որ Եգիպտական բուրգերից մէկի շինութեան ժամանակ. ըստ որում կառուցող ճարտարապետը ի տես բիւրաւոր քարակոփները անկուր առնչութիւններ եւ արուեստ ամբողջ գործի. յղանում է աշխատաւորներու ազատագրութեան գաղափարը, և առ այդ հիմնում ֆրանք—մասոնութեան առաջին կազմակերպութիւնը։

Բայց այդ մաքերու ճշմարտութիւնը փաստող պատմական ինչ առեղներ, ինչ ապացոյցներ կան։ Եւ ոչ մի։

Մասոնութեան ծագման սկզբնականութիւնը տեսնել, օրինակ Սողոմոնի տաճարի կամ Փարաւոնաց բուրգերու շինութեանց մէջ և կամ գրուիչներու բնապաշտութեան կամ պիւթագորեան թէ օրմաններու մէջ ինչքան էլ սիրել մաքեր լինին, սակայն և արատոյ չեն կարող համարուել։ Բայց ինչ ասել այն գրքին, որ ճգնած ունի հաւատացեալներու թէ մասոնութիւնը գոյութիւն ունեցած է դեռ այն ժամանակ, երբ առակուին երկրագունդը չէր կազմուած, այսինքն մեր աշխարհի ստեղծագործութիւնից առաջ՝ արեգակնային սիստեմին մէջ գտնուող ինչ որ ուրիշ մոլորակում։

III

Պատմական ռէէ երեւոյթի գաղափարական տարրերու գոյութեան փաստը հին ժամանակներու մէջ որոնելու պարտականութիւնը անշուշտ որ ունի գաղափարներու ծագման պատճառները պրպտող միտքը։ Ես հէնց այդպիսի գլուխներու աշխատանքներն եմ ներկայացնում։ Այդ նշանակած հեռախուզումները պատմութեան մէջ, երբեմն բացայայտում են այս կամ այն գաղափարի հիմնական տարրերու, սկզբունքներու գոյութեան փաստը հեռաւոր ժամանակներու մէջ՝ այս կամ այն էպոխայում, այս կամ այն կուլտուրայի մէջ։

Բայց դրանից սխալ կը լինէր եզրակացնել, որ տուեալ գաղափարը հինաւուրց ժամանակներում գոյութիւն ունեցած իր յարատեւականութիւնն իսկ է, որի զարգացումը, սակայն ինչ—ինչ պատճառներով ընդհատուած է եղել. որ իր խափանարար պատճառները վերացել են, ապա նա—տուեալ գաղափարը՝ վերստին իր գոյութիւնը ցուցահանած է գաղափարներու աշխարհում։ Ոչ։ Պատմութեան մէջ ամէն երեւոյթ մի անգամ է գալիս, նա անվերադարձելի է։ Եւ ամէն երեւոյթ իր ժամանակաշրջանի գաղափարքարդութեան ծնունդը, պտուղն իսկ է։

Ինչքան էլ որ այս կամ այն գաղափարը իր հիմնական սկզբունքներու, տարրերու էութեան կամ իմաստի տեսակէտից գոյութիւն ունեցած լինի հեռաւոր անցեալին մէջ (եւ շատերն էլ գոյութիւն ունեցած են), սակայն և տուեալ գաղափարը այլ երեւոյթ է, քան անցեալում եղած։ Ինչքան էլ գրանք իրենց ունեցած բովանդակութեան կամ ձեւերու և կամ արտայայտութեանց միջոցներու մէջ համանման լինին այնուամենայնիւ դրանք տարբեր երեւոյթներ են։ Եթէ որ հին ժամանակներու մէջ իսկ գոյութիւն ունեցած լինի ֆրանք—մասոնութեան նման երեւոյթ, սակայն և ժամանակից մասոնութիւնը երեւակայօրէն գոյութիւն ունեցածից տարբեր գաղափարքանութիւն է։

Դեռ միայն տասնեւհինգ տարիներ սրանից առաջ, այն է 1917 թուին պատերազմի շրջանին, մասոնները տօնած ուրին մասոնութեան հիմնադրութեան երկուհարիւրամեակը։ Համաշխարհային ընդհանուր բողոքատուութեան միջոցին տեղի ունեցած այդ տօնակատարութիւնը ի հարկէ որ չէր կարող տեղի ունենալ համաշխարհային մասշտաբով՝ միջազգային ընդհանուր համաժողով գումարուելով ապա քաղաքական և յեղափոխական արիւնահեղ մեծամեծ անցքերու և վայրի վերուեցներու պատճառաւ էլ մասոնութեան երկու հարիւրամեակը չէր կարող պատշաճ հանրային խոր ուշադրութեան առարկայ դառնալ։ Սակայն այդ փաստն էլ բաւական է հերքելու համար մասոնութեան ծագման շուրջ հիւսուած առասպելները և վկայելու, որ մասոնութիւնը ծագում առած ունի ոչ Սողոմոնի տաճարի և ոչ էլ եգիպտական բուրգերու շինութեան միջոցին, նա կապ չունի ոչ դրուիդներու բնապաշտութեան և ոչ էլ պիւթագորեան թէ օրմաններու հետ այլ որ հիմնուած է նոր ժամանակներում, երկու հարիւր տարիներ առաջ։

IV

16 և 17 դարերում Անգլիոյ մէջ գոյութիւն ունեցած են բազմաթիւ արհեստակցական միութիւններ — կորպորացիա՝ իրենց յատուկ ծրագիր կանոնագրով, կառավարութեան կողմէ ճանչցուած։

Այդ միութիւններից ամէնէն ուժեղ կազմակերպուածը եղած է քարտաշներու կորպորացիան, որը տասնին անգամ ինքզինքը անուանակոչած ունի եղեր — «ազատ քարերի ազատ քարտաշների միութիւն»։

Իսկապէս որ տարօրինակ անուն։

Ինչ ազատ քարերու մասին է խօսքը. և կամ քարերու ինչ ազատութեան մասին կարող է սէէ խօսք լինել։

Առ այդ եղած ուսումնասիրութիւնները ցոյց ունին տուած, որ Անգլիոյ մէջ այդ ժամանակներում մարմար քարի վրայ աշխատող արհեստաւորներն են եղած այդ տարօրինակ անունը կրող միութեան անդամները։ Եւ որովհետեւ ամէն արհեստ իր պրոֆեսիօնէլ գաղտնիքները ունի ապա «ազատ քարերի ազատ քարտաշներու միութիւնն» էլ ունեցած է մարմար քարի վրայ աշխատելու արհեստի ներքին—պրոֆեսիօնէլ գաղտնիքը. զոր յայտնի եղած է միութեան անդամներուն միայն, և որը չեն հրապարակած՝ պարզապէս իրենց, աշխատաւոր քարտաշներու նիւթական շահերու չարժարկքներից մղուած։

Անգլիոյ մէջ գոյութիւն ունեցած արհեստակցական միութիւնները այդ ժամանակաշրջանին մէջ ունեցած են զուտ պրոֆեսիոնէլ—մասնական բնոյթ, սաանց դոյզն իսկ քաղաքական ձգտումներու։ Տուեալ արհեստը ունեցող աշխատաւորները կազմած են միութիւն իրենց միջև՝ թէ՛ իրենց զարգացնելու և թէ՛ միութեան անդամներին նիւթական ու բարոյական օժանդակութիւն ցոյց տալու՝ հիւանդութեան և այլ դժբախտ պարագաներում։

(2) (Շար)

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՊԱՏԵՐԱԶՄԱԿԱՆ ՊԱՐՏՔԵՐՈՒ ՇՈՒՐՋ
Դեկտեմբեր 15ի պայմանաժամը
Պ. ՀՈՒՎԸՐԻ ՄԵՐԺՈՒՄԷՆ ԵՏՔ Պ. ՌՈՒԶՎԷԼԹ «Միացեալ պայմանագրութիւններ» կը նախատեսէ

Ուաշինկթըն.— Պ. Ռուզվէլթ յայտարարեց որ պարտապան ազգերը պէտք է չփման մէջ մտնեն Միացեալ Նահանգներու հետ դիւանագիտական ճանապարհով, աւելցնելով որ անհատական պարտապանները պէտք է եւ միշտ կրնան դիմում մը ընել իրենց պարտատիրոջ մօտ որ պարտի միշտ քննել ազնուութեամբ, համակրանքով եւ իմացականութեամբ, իր պարտապաններուն կողմէ ներկայացուած նկատումները։

ՖՈՆ ՓԱՓԷՆ ՊԻՏԻ ՅԱՋՈՐԴԷ ՖՈՆ ՓԱՓԷՆԻ

Պերլին.— Բաւաս սրբազանը չյաջողելով իր բանակցութիւններուն մէջ, նախագահ Հինտէնպուրկ պաշտօն պիտի տայ Վոն Փափէնի կազմելու նախագահական նոր դահլիճ մը։

Անգլ. ստեռլինի անկումը

Լոնտոն.— Անգլիական սթերլինը իջաւ երէկ իր այս տարուայ նուազագոյն արժէքին. 82ը 75։

Խնայողութեան համար ինքնաշարժները չորս օրուան վրայ միայն երկու օր պիտի շրջին Յունաստանի մէջ

Աթէնք.— Պէնզինի ներմուծումը սահմանափակելու համար կառավարութիւնը որոշեց որ բոլոր ինքնաշարժները չորս օրուան վրայ միայն երկու օր շրջին եւ անոնք՝ փոխն ի փոխ, երկու օր զոյգ թիւերը, երկու օր ալ ոչ զոյգերը։

Օդային նախարարութիւնը կը ջնջուի Յունաստանի մէջ

Աթէնք.— Կառավարութիւնը որոշեց ջնջել խնայողութեան համար, օդային նախարարութիւնը, որուն սպասարկութիւնները մաս պիտի կազմեն պատերազմական եւ ծովային նախարարութիւններուն։

Ան որոշեց նաեւ որ անմիջապէս կատարուի առողջապահական եւ Ընկերային Նախազգուշութեան նախարարութիւններու ձուլումը։

Կացութիւնը Ծայր. Արեւելքի մէջ
ՉԻՆԱԿԱՆ ԱԶԳ. ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ՆԱՆՔԻՆ ՊԻՏԻ ՉԵՐԹԱՅ

Նանքին.— Չինական ազգային կառավարութիւնը որ Շանկհայի տագնապի միջոցին Լօ—եանկ գացած էր, յառաջիկայ դեկտեմբերին Նանքին պիտի վերադառնայ։

ԼԵՀԱՍՏԱՆ ԲԱՐԵԿԱՄԱԿԱՆ ԴԱՇՆԱԳԻՐ ՄԸ ԿԸ ՍՏՈՐԱԳՐԷ ՍՈՎԻԷԹԱԿԱՆ ՌՈՒՍԻՈՅ ՀԵՏ

Վարշաւա.— Լեհօ—սովիէթական բարեկամական դաշնագիրը երէկ ստորագրուեցաւ։ Ան պիտի վաւերացուի ոչ յարձակողական ուխտին հետ։

ՌՈՒՍՕ ՌՈՒՄԱՆԱԿԱՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ԱՌԺԱՄԱՆԱԿԵԱՅ ԽԶՈՒՄԸ
ՖՐԱՆՍԱ ՀԱՇՏԱՐԱՐ ԴԵՐԻ ՄԷՋ

Փարիզ.— Պ. Թիթիւլէսքօ յայտարարեց ոչ յարձակողական ուխտի մը վերաբերեալ ռուսօ—ռումանական բանակցութիւններու առժամեայ խզումը, յայտարարելով միեւնոյն ատեն իր երախտագիտութիւնը Ֆրանսայի կատարած հաշտարար դերին համար։

ՊԱՐՈՆ ԹՐՈՑՔԻ ՏԱՆԻՄԱՐՔԱՅԻ ՄԷՋ

Քոփէնհակ.— Սովիէթական նախկին քոմիսէր Լէոն Թրոցքի ոստիկաններու ընկերակցութեամբ հասաւ Էսպէրկի կայարանը եւ ընդունուեցաւ հաւաքուած ամբոխի հայհոյութիւններով։

Պ. Թրոցքի անմիջապէս մեկնեցաւ Քոփէնհակ ուր դասախօսութիւններ պիտի տայ ռուսական յեղափոխութեան վրայ։

ԱՆ ՇԱԲԱԹ ՕՐ ՊԻՏԻ ԸՆԷ ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆԸ

Քոփէնհակ.— Սովիէթական նախկին քոմիսէր պ. Լէոն Թրոցքի, ընկերակցութեամբ տիկ. Թրոցքիի եւ երեք բարեկամներու, ուշ երիկունին ինքնաշարժով հոս հասաւ։ Ան շոգենաւէն իջած էր մայրաքաղաքէն հեռու կայարան մը

Պ. Թրոցքի ընէ հաւանաբար իր դասախօսութիւնը շաբաթ օր, Սփորթինկ Քլիւպի մէջ։

Շաբաթներ առաջ բոլոր տոմսակները ծախուած են։ Կը կարծուի թէ պ. Թրոցքի պիտի ստիպուի կրկնել իր դասախօսութիւնը եթէ կառավարութիւնը ընդդիմութիւն ցոյց չտայ։

Հակառակ ոստիկանութեան նախազգուշութիւններուն ցոյցերէ խուսափելու համար. Պ. Թրոցքի անվայելօրէն անարգուեցաւ Էսպէրկի կայարանը, ուր 50 համայնավարներ եկան ընդունելու նախկին սովիէթական քոմիսէրը «Անկցի՛ դաւաճանը» աղաղակներով։

ՌԱՏԻՕ ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ ԻՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆԸ
ՉՈՒԶԵՐ ՏԱՐԱԾԵԼ Պ. ԹՐՈՑՔԻԻ ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆԸ

Քոփէնհակ.— Ռատիօ—հեռագրական իշխանութիւնները կը մերժեն պ. Թրոցքիի դասախօսութեան ռատիօ տարածումը Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներուն մէջ։

Մերթերը կը հրատարակեն Թագաւորի զարմիկին, Օտար Լէգէոնի սպայ Իշխան Աաժի բաց նամակը։

Նամակը որ ղրկուած է Փարիզէն կը թելադրէ դանիական կառավարութեան որ առիթ չտայ խօսելու պ. Թրոցքիի, որ կը բաժնէ ցարի եւ կայսերական ընտանիքի սպանութեան պատասխանատուութիւնը եւ մատնեց իր երկիրը Պրէսթ-Լիթովսքի մէջ։

Այն նամակը կը վերջանայ «Համլէթ»էն կատարուած մէջբերումով մը. «Փտած բան մը կայ Դանիոյ թագաւորութեան մէջ»։

Ամերիկա եւ իր պարտատէրները
ՆԱԽԱԳԱՀ ՀՈՒՎԸՐ ԴԷՄ Է ՊԱՐՏՔԵՐՈՒ ՋՆՋՈՒՄԻՆ

Ուաշինկթըն.— Նախագահ Հուվըրի վերաբերումը պատերազմ. պարտքերու մասին պարզաբանուած է երկար գեկոյցագրով մը, որ դեկտ. 15ին կատարուելիք վճարումներուն դէմ արտայայտուելէ ետքը, նախագահը կը յիշեցնէ որ ինք յաճախ դէմ եղած է պարտքերու ջնջումին, տրուած ըլլալով որ յարմար չի տեսներ որ ամերիկեան ժողովուրդը նոր զոհողութիւններ ընէ։ Բայց ան դիտել կուտայ որ Միացեալ Նահանգները ուրիշ առաւելութիւններ կրնան գտնել դրամական հատուցումէն դուրս, ամերիկեան արտադրութիւններուն համար նոր շուկաներու բացումով։

ԱՆԳԼԻԱ ՊԻՏԻ ՎՃԱՐԷ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ

Լոնտոն.— Համայնքներու տան մէջ, Սըր Ռոպէրթ Հօրն, յայտարարեց որ Անգլիա պէտք է կատարէ Ամերիկայի ունեցած իր պարտքին դեկտեմբեր 15ի ժամանվճարը, տրուած ըլլալով որ Մեծն Բրիտանիոյ արտակարգ վերականգնումէն յետոյ թերացումը աղէտալի պիտի ըլլայ ամբողջ աշխարհի վարկին համար։

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԹՐՔ-ՖՐԱՆՍ. ԴԱՇՆԱԳՐԵՆ ՎԵՐՋ
ԱՌԱՆՁԻՆ ԳՐԱՍԵՆԵԱԿՆԵՐ ԿԸ ՀԱՍՏԱՏՈՒԻՆ ՊԷՅՐՈՒԹԻ ԵՒ ԸՆԿԻՒՐԻԻ ՄԷՋ

Ըստ Թրքօ-Ֆրանսական վերջին համաձայնութեան, Թիւրքերու եւ Սուրիացիներու կալուածներուն կարգադրութեան համար Բարձր Գոմիսէրութեան մէջ կազմուած է առանձին գրասենեակ մը։ Այս գրասենեակին պետն է Պ. Քրիգար եւ հին ու նոր բոլոր արխիւները ու թղթակցութիւնները այս խնդրին վերաբերեալ յանձնել առաւ Պ. Ճէնարիէն։

Այս գրասենեակը պիտի զբաղի հետեւեալ խնդիրներով.

1.— Կալուածներու շուրջ գոյացած համաձայնագրի գործադրութիւնը.

2.— Թրքօ-Ֆրանսական համաձայնագրի մէջ յիշուած յօդուածներու շուրջ բացատրութիւններ պիտի տայ այն Սուրիացիներուն ու Լիբանանցիներուն, որոնք կը շահագրգռուին այդ խնդրով.

3.— Սեփականատէրը մեռնող կալուածներու ժառանգութեան խնդիրը. Թիւրքիա՞ թէ՝ Սուրիա տէր պիտի դառնայ նման կալուածներուն։

Մինչեւ անցած շաբաթ օր թրքական հպատակութիւնը ընդունող Սուրիացիներէն 12 հոգի դիմում կատարած են այս գրասենեակը։ Շաբաթ օր, թրքական հիւպատոս Հասան Պասրի պէյ այցելեց Բ. Գոմիսէրը եւ տեսակցութիւն ունեցաւ Պ. Քրիգարի հետ։ Կը տեղեկանանք որ թիւրքերն ալ Ընկիւրիի մէջ բացած են առանձին գրասենեակ մը այդ միեւնոյն նպատակով։

ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉԸ

Լիբանանի կառավարութիւնը Բարիզի մէջ ունի ներկայացուցիչ մը, յանձին Պր. Ալֆօնս Էյուպի, որ երկար տարիներէ ի վեր կը գտնուի հոն եւ կը ներկայացնէ Լիբանանը։ Կառավարութիւնը, իր 1933 տարուան պիւտճէին մէջ անոր յատկացուած 5000 ոսկի տարեվճարը ջնջած էր, վերջ տալու նպատակաւ անոր պաշտօնին։

Սակայն, պիւտճէն երբ ներկայացուած է Բ. Գոմիսէրութեան, որոշուած է պահել այդ պաշտօնը եւ աւելցնել պիւտճէի մէջ այդ 5000 ոսկին։

ՄԱՀԱՊԱՐՏԻ ՄԸ ԽՈՍՏՈՎԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Անցածները գրած էինք որ Թաննուրինի բնակիչներէն Տիպ Թաննուս մահուան դատապարտուած է Դամասկոսի վաճառական մը սպաննած ըլլալուն համար։ Մահապարտը, վճիռը հաղորդուելէ վերջ, բանտի տնօրէնին խոստովանած է որ ինք երկու տարի առաջ Թաննուրինի մէջ պատահող փաստաբան Խուրիի ոճիրին տեղեակ է եւ ամբողջ գաղտնիքը կը հաղորդէ, եթէ իրեն կեանքը շնորհեն։

Դեռ որոշում տրուած չէ, պիտի ընդունի՞ն առաջարկը թէ՝ ոչ։

ՎԱՐԻՉՆԵՐՈՒ ՍԻՆԴԻՔԱՆ

Պէյրութի վարիչներու արտակարգ ժողովը տեղի ունեցաւ անցեալ շաբաթ բաժնեներու կանոնագրութեան բարեփոխումի ծրագիր մը պատրաստելու եւ զայն Ներքին Նախարարութեան յանձնելու համար։

ՓԱՅՓ ԼԱՅՆԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԸ ՓՈՒԹԱՑՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

Իրաք Բէթրոլէում ընկերութիւնը գնած է քանի մը օդանաւեր փոխադրելու համար Փայփ Լայնի շինութեան համար անհրաժեշտ նիւթերը։

ԱՐԴԵՕՔ ՃԻ՞ՇԴ Է...
ՎԵՑ ՀԱՅԵՐՈՒՆ ՏԽՈՒՐ ԱՐԱՐՔԸ

«Լիսան Իւլ Հալ»ի տեղական թղթակիցը հետեւեալ տարօրինակ լուրը կը հաղորդէ.—

Մեր լրատուն սոյն գաղանային եւ աղուոր դէպքի մը մանրամասնութեանց ծանօթացած է։ Վեց հայեր, երկու ինքնաշարժներով Պուրճէն կը մեկնին դէպի Հալէպ։ Երկու վարիչներն էին Եուսուֆ Իլիաս Շուքեանի եւ Անթուն Հասարի։ Երբ Հօմս կը հասնին, վարիչները կուզեն պէնզին գնել, սակայն ճամբորդները կը յայտարարեն որ Հալէպ չհասած չեն կրնար դրամ տալ։ Վարիչները կը բռնեն ու կը հասնին Հալէպ մինչեւ հայկական հիւղաւանները։ Կէս գիշեր էր արդէն։ Հայերը վար իջնելէ վերջ ինքնաշարժներէն լաւ սոփա կը քաշեն վարիչներուն եւ գնդակ կը պարպեն անոնց վրայ։ Վարիչները կը փախչին։ Ոստիկանութիւնը լուր կ'առնէ, սակայն չի կրնար հետքը գտնել այդ հրէշներուն։

Այս պատմութիւնը հաղորդած են անձամբ վարիչները։

ՀԱՅ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԻ ՄԸ ՑԱՒԱԼԻ ՄԱՀԸ

Ցաւով կ'իմանանք որ երիտասարդ հայ մեքենական մը, Պր. Վահան Մանուկեան, որ տեսնէ մը ի վեր կը դարմանուէր Լիբանանի սանաթորիոմներէն մէկին մէջ, անցեալ շաբաթ իր մահկանացուն կնքած է։

Տարաբաղդ երիտասարդը քաջատեղեակ էր Ֆրանսերէն լեզուի եւ խմբագրած էր զինադադարի յաջորդող տարին Ֆրանսերէն թերթ մը Կիլիկիոյ մէջ։

Մեր ցաւակցութիւնները անոր ծնողքին ու պարագաներուն։

ԴԵՐԱՍԱՆ ՄԱՐՈՒԹԵԱՆ ՄԵՐ ՄԷՋ

Տաղանդաւոր հայ դերասան եւ թատերագիր Պ. Մարութեան եւ Տիկին Մարութեան անցած ուրբաթ օր ժամանեցին քաղաքս։ Պրն. Մարութեան Ֆրանսահայ գաղութի ամենասիրուած եւ ծանօթ դերասանն է, ուր տարիներէ ի վեր ներկայացուցած է բազմաթիւ թատերգութիւններ եւ արժանացած բոլորի գնահատանքին։

Կ'իմանանք որ Պրն. Մարութեան կը ծրագրէ շարք մը ներկայացումներ բեմադրել Պէյրութ եւ Հալէպ։

ԴԱՏԱՊԱՐՏՈՒԱԾՆԵՐՈՒ ՅԱՆՁՆՈՒՄ

Թրքական իշխանութիւնները, Արապ Փունարի ժանտարմաներուն յանձնեցին Թիւրքիա ապաստանած երկու Սուրիացի ոճրագործներ, Հանի Թուր, Զրիֆ գիւղէն եւ Քասէռ Պրն Մուսթաֆա, Աօֆան գիւղէն։ Առաջինը դատապարտուած է մահուան իսկ երկրորդը 15 տարուայ բանտարկութեան։

ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ՍՈՒՐԻՈՅ ՕԴԱՅԻՆ ԱՌԱՔԵԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ ՄԱՍԻՆ

Հայր Անթուան Փուաթ Պառ, վաղը, չորեքշաբթի, 30 Նոյեմբեր, երեկոյեան ժամը 9ին, Պէյրութի Սէն Ժոզէֆ համալսարանի սրահին մէջ, լուսապատկերներով պիտի տայ դասախօսութիւն մը, Սուրիական անապատի 1929էն 1932ի օդային առաքելութիւններուն մասին։

Այս դասախօսութեան անձամբ պիտի նախագահէ Արեւելեան բանակներու ընդհանուր հրամանատար Զօր. Պիկօ Տիւ Կռանռիւ։

ՊԱՏԵՐԱԶՄ ՄՈՒԿԵՐՈՒ ԴԷՄ
ՔԱՂԱՔԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՈՒԷՐԸ ՊԷՅՐՈՒԹՑԻՆԵՐՈՒՆ

Քանի մը օրէ ի վեր ժանտախտի նոր դէպքեր չպատահեցան Պէյրութի մէջ։ Վարակեալներէն երկուքը մեռած են, իսկ միւսները ազատուած։

Ներկայիս քաղաքապետութեան պաշտօնեաները սկսած են բուռն պայքար մը մուկերու եւ առնէտներու ջարդին։ Բոլոր տուները մտնելով թունաւորուած հացի կտորներ կը դնեն։ Այդ թոյները ուրիշ կենդանիներու վնասակար չեն, մի միայն մուկերը վայրկենապէս կը մեռցնեն։

Քաղաքապետութիւնը կը պատուիրէ բոլոր բնակիչներուն որ այս օրեր աւելորդ փշրանքներ եւ ուտելիքներ չպահեն, որպէսզի մուկերն ու առնէտները անօթի մնալով՝ ստիպուին ուտելու թոյները։

ԱՒԱԶԱԿՈՒԹԻՒՆ ՊԷՅՐՈՒԹԻ ՄԷՋ

Հաւրանցի քանի մը գործաւորներ որոնք գործ գտնելու նպատակաւ Պէյրութ եկած էին, չեն յաջողիր եւ կը դիմեն աւազակութեան միջոցներու։ 4-5 հոգիէ բաղկացած խումբ մը կը կազմեն եւ կ'սկսին կողոպուտի։ Զանազան տուներ կը մտնեն, պահարաններ կը բանան եւ այսպէս ամիսներէ ի վեր։ Վերջապէս առջի օր օձիքը ձեռք կուտան երբ Մուհամմէտ Շահայի տունը կոխելով անկէ 120 Սրկ.Դ. կողոպտած էին։

ՄՈՍԿՈՒԱՅԻ ԱԶՔԸ ԵՒ ՏԻԿԻՆԸ ՀԱԼԷՊԻ ՄԷՋ

Հալէպէն «Էլ Նիտաա»ի կը գրեն.

«Մոսկուայի Այնշրեւ իր տիկինը գաղտնօրէն եկան Հալէպ եւ քանի մը օր ազատ համարձակ պտտեցան, առանց ոստիկանութեան գիտակցութեան։ Երբ լուր առնուեցաւ ոստիկանութեան, անոնք արդէն կորսնցուցած էին իրենց հետքերը։

ՀԱՄԱՅՆԱՎԱՐ ՆՈՐ ԼԻՏՐ ՄԸ

Քէլսէնպուրկ անուն յայտնի ռուս համայնավար մը Պաղեստինէն ղրկուած էր Սուրիոյ ու Լիբանանի մէջ համայնավարական քարոզչութեան յառաջ տանելու համար։ Սակայն սահմանին վրայ, սահմանապահ ուժեր կը ձերբակալեն զայն, երբ ան գաղտնօրէն կուզէր անցնիլ սահմանը։

ԲԱԽՈՒՄ ՄԸ ՀԱԼԷՊԻ ՄԷՋ

Անցեալ շաբաթ, Հալէպ, Պապ Ալլահի ոստիկանատան մօտ բախում մը տեղի ունեցաւ մաքսային պաշտօնեաներու եւ մաքսանենգներու միջեւ։ Այս վերջիններէն, տէրհանակի հարուածներով վիրաւորեցին երկու պաշտօնեաներ որոնցմէ մէկը Ֆրանսացի է։ Բաւական բուռն հետապնդումէ մը ետք Շամի Մոհամմէտ, Քասսաու, Ալլուշի Ռաշիտ Լազրաք (Հալէպէն) եւ Մուհամմէտ Ուսէտ Պրս Տիպ էլ Մուրի, (Մարաշէն) ձերբակալուեցան եւ հինգ ձի, էշ մը, երեսունչորս թիթեղ կարագ ու ինը թիթեղ ռուպ գրաւուեցան։ Մեղսակիցներու ինքնութիւնը ճշդուած է ու փնտռուիր կը հետապնդուին Պապ Ալլահի ժանտարմաներուն կողմէ։

ԴԱՄԱՍԿՈՍԻ ՄԷՋ ԲԱՆՏԱՐԿԵԱԼՆԵՐԸ ՀԱՑԱԴՈՒԼ Կ'ԸՆԵՆ

Դամասկոսէն կը հաղորդուի թէ բերդի բանտարկեալներուն մեծ մասը՝ ըսելով որ պիտի չօգտուին ներումի նախագծէն, սկսած է հացադուլ ընել ի նշան բողոքի։

ՀԵՐՔՈՒՄ

Շոգեկառքի Ընկերութիւնը պաշտօնական հերքմնագրով կը ժխտէ ճշդութիւնը այն լուրին, որուն համաձայն թէ Շոգեկառքի Ընկերութեան մէջ զեղծումներ պատահած էին եւ երկրաչափ մըն ալ ձերբակալուած էր։

«Էլ Ահրար»ի խմբագրութեան ղրկուած այս հերքումը հրատարակուեցաւ «Ահրար»ի շաբաթ օրուան թիւին մէջ։

ՅԱՐՁԱԿՈՒՄ ԿԱՐԱՒԱՆԻ ՄԸ ՎՐԱՅ

Հիւսիսային Սուրիոյ գիւղերէն Ջեմէլի եւ Տապքէզէի միջեւ, Սուրբ Սիմէոնի վանքի աւերակներուն մօտ, հինգ անծանօթներ, զինուած պատերազմական հրացաններով, յարձակած են կարաւանի մը վրայ եւ կողոպտած 5 հնչուն ոսկի, հագուստներ, էշ մը եւ ջորի մը ու փախած՝ անյայտ ուղղութեամբ։

ԲԱՐՁՐ ԳՈՄԻՍԷՐՈՒԹԻՒՆ

Պ. Բօնսէի բացակայութեան միջոցին, անոր փոխանորդութիւնը պիտի կատարէ ընդհանուր քարտուղար Պ. Հէլլօ, որ շաբաթուան երեք օրեր, երեքշաբթի, չորեքշաբթի եւ հինգշաբթի, պիտի անցնէ Դամասկոս եւ միւս օրերը՝ Պէյրութ։

ՈՃԻՐ ՄԸ ՀԱԼԷՊԻ ՄԷՋ

Ռայաքցի կին մը, Մարիամ Պընթ Իսա, որ Հալէպ Ճէմիլիէ թաղամասին մէջ կը բնակէր Սուրիացի լէգէոնական Ապտուլլահ Ճամ Նասէրի հետ, խեղդուած եւ դաշունահարուած վիճակի մը մէջ գտնուած է իր տան մէջ։

Ֆրանսական զինուորական իշխանութիւնները քննութեան ձեռնարկած են։

ՄԱՀ

Երէկ գիշեր յանկարծամահ եղաւ Տիկին Մարի Իշխանեան, մայրը Պ. Սոփիա Իշխանեանի։

Տիկին Իշխանեան երկար տարիներ կը տառապէր սրտի հիւանդութենէ մը, որուն զոհ գնաց 55 տարեկան հասակին մէջ։

Ցաւակցութիւններ իր ընտանեկան պարագաներուն։

ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ

Տիկ. Մարիամ Իշխանեանի մահուան առթիւ Պ. Պ. Սարգիս Թաշճեան եւ Գարեգին Ջախմաքեան փոխան ծաղկեպսակի 100ական Ս. Դ. կը նուիրեն Հ. Բ. Ը. Միութեան Տեղական Վարչութեան։

Ստացանք նուիրատուներէն։

Տիկին Նազելի Ծառուկեան 500 Ս. Դ. կը նուիրէ Մամրլթէյնի Ազգային Բուժարանին։

Ստացանք խմբագրութեանս։

ՍԱԿԱՐԱՆ ՊԷՅՐՈՒԹԻ
28 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1932

	Ս. Դ.
Եգիպտկ. թղթադրամ	426
Անգլիկն. »	415
Տօլար »	127
Թրքական »	59.50
Պանք Օթթոման	138
Իտալական Լիր 100	650
Յունական Տրախմի 100	65
Անգլ. ոսկի	608
Ֆրանս. »	485
Օսման. »	549
Արծաթ մէճիտ	22
Գրէտի Ֆոնս. Ա. Ֆ.	625
» » Բ. »	314
» » Գ. »	298

Սէֆէրտան եղբարք Բիւ. Ֆա. Թէլէֆօն՝ 5-19

եան անբացատրելի սուգումը... Ահա պարոններ, եղելութիւնը... Ուրիշ բան մը ունի՞ք ինծի հարցնելու։

— Այսպիսի եղելութիւններ անշուշտ առանց բացատրութեան չեն կրնար մնալ։

— Պ. Մօնզա պատմեց թէ, ապարանքի դրանը առջեւ մարդու մը ձեռքը բռնած էր՝ որուն մինչեւ այս օրս բարեկամի անունը կուտար, թէ այս մարդը նոյն միջոցին սեղանատունին վաճառատունէն կ'ելնէ եղեր։

— Այդ մարդուն անունը յայտնե՞ց, պարոն Նախագահ։

— Շատ ստիպեցի զինք բայց մերժեց անուանելու։ Հոս քննիչ պաշտօնեան տագնապած երեւցաւ, սակայն ինքզինքը բռնելով յարեց.

— Պարոն Մօնզան ըսա՞ւ գոնէ թէ սեղանատունին դրանը առջեւ հանդիպող անձը տիկին Շամարանթի ընկերութենէն է։ Արդեօք իր զարմացումը յայտնե՞ց փողոցին մէջ և ապարանքէն հեռանալու վրայ տեսնելով այն անձը՝ որ այնպիսի պահու մը մէջ պէտք էր ընդհակառակը ներս մտնելով ընտանեաց բարեկամներուն խնդակցութիւնը յայտնել։

— Ոչ, պարոն, ըսաւ ծերունին։

Կրկին լռութիւն տիրեց, յետոյ յանկարծ քննիչ պաշտօնեան ցած և զգացուած ձայնով մը շարունակեց.

— Պարոն Նախագահ, կարծեմ որդի մը ունիք։

— Այո պարոն։

— Ձեր ապարա՞նքը կը բնակի նա։

— Ծնելէն ի վեր։

— Այսօր ե՞րբ բաժնուեցաք իրմէ։

— Կանուխ դուրս ելաւ, ըսաւ Պ. տը Սան-Սերվ դեղնելով, մեկնելէ առաջ չտեսայ զինքը... չեմ գիտեր թէ տուն դարձա՞ծ է։

կ'օգնեն։ Ամենադաժան բնութիւններու վրայ իսկ իրական հեղութեան այս անընդդիմանալի ազդեցութիւնը Էրնէստ չէր ճանչնար։ Մեծ ակնածութիւն ու յարգանք մը կը տածէր այն մարդուն՝ որուն անունը կը կրէր, բայց երբեք սէր մը զգացած չէր, երբեք հօրը ներկայութիւնը իրեն ազատութիւն և հաճութիւն մը չէր պատճառած։ Նախագահը իր նայուածքովը, խրատներովը և սոսկ իր տեսքովն իսկ զինք կը սառեցնէր, և ահա այս մշտանկ բռնադատութեան հետեւութիւնն եղաւ՝ բնականաբար խրոխտ և նեղ սիրտ բնաւորութեան մը զօրութիւնն ու դիմադրութիւնը աւելցնել։ Էրնէստ արհեստներու մեծ միտում մը ունէր՝ ինչպէս նաև մեծ իղձ մը այն արկածներու և ձեռնարկութեանց՝ ուր յանդգնութիւն, ինքնուրոյն վստահութիւն, կերպերու հրապոյր, խօսքերու համոզողութիւն և մտային գիտեւրու զօրութիւն կը փայլին։ Ինքը ճարտարապետ մը, քաղաքագէտ մը և երեւելի գրագէտ մը կրնար ըլլալ։ Հօրը անողոք բնաւորութենէ ստիպեալ փաստաբանութեան ասպարէզը նետուեցաւ ան, թէև այդ պաշտօնը իրեն դժկամակութիւն կը պատճառէր։ Բարիզի առաջին ընկերութեանց մէջ նետուելով, ուր իր ազնուութեամբը, գեր իմաստութեամբը և գեղեցկութեամբը, հաւանական ունեցող կանանց վրայ տեսակ մը դիւթանք ի գործ կը դնէր, չուզելով կեանք մը սկսաւ վարել Էրնէստ, և հօրը իրեն յատկացուցած չափաւոր դրամէն շատ աւելին ծախսելով պարտքի տակ ինկաւ, զորս Նախագահը մերժեց վճարելու։ Էրնէստ իր ամօթը չյայտնեց և գաղտնի ըսկսաւ հայրը ատել, արհամարհելով աշխարհ և բարոյականութիւն։ Խաղամոլութեան տուաւ ինքզինքը, և թէպէտ ակիզբները յաջող չանկեր ունեցաւ՝ բայց քիչ ժամանակէն բաղդին ձախողութիւնները զգաց դառնագին։ Իր

Բացառիկ Դիւրութիւններ եւ Պայմաններ

ԸՆՏԱՆԻՔՆԵՐՈՒ, ԴՊՐՈՑԱԿԱՆՆԵՐՈՒ, ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑՆԵՐՈՒ

Առողջ մնալու համար հանգիստ մահճակալ մը ունենալու է՝ հանգիստ կարենալ քնանալու համար։

Ֆինլանտական մահճակալներու մեծագոյն գործարանին մեր բնդհ. ներկայացուցիչի հանգամանքով Ձեզ կ'ընծայենք առիթը անկէ օգտուելու համար։

Թեան սարի եւ աւելի դիմանալը կ'երաշխաւորենք, բնկոյզի նմանող փայտի մը օծնուած սոյն մահճակալները օրուան նորոյթն են, կը ծալլուին, թեթեւ, զօրաւոր զսպանակով, եւ ամէն խաւի յարմարող։

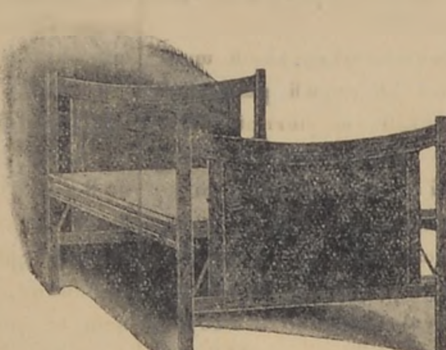

ԳԻՆ ՑԷՆ 10 Ս. ՈՍԿԻ

—o—

ՎՃԱՐՈՒՄ՝ 3 ՄԱՍՆԱՎՃԱՐՈՎ

—o—

0 | 0 զեղչ վերոյիշեալ գներուն վրայ, այն բնբերցողներուն որոնք ներկայ յայտարարութեամբ կը ներկայանան մեզի

—o—

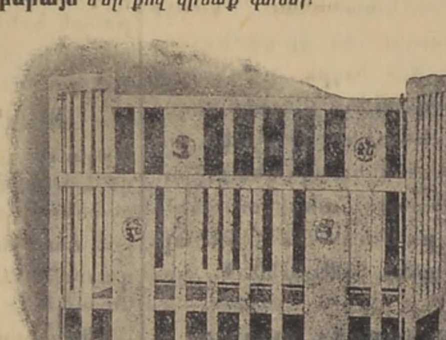

Տիկին, անհուսա նորածին զաւկիդ համար պիտի ուզես ունենալ լաւագոյն մահճակալը, վերջին ձայն ներկայանալի սպիտակ գոյնով, նիքէլի մեքենական վերելակով, եռեխան վար իյնալէ արգիլող եւ պաշտպանուած զեղական մեքենով։ Ձեր զաւկին կասարեալ հանգիստը ապահովող, սոյն մահճակալները բոլորովին նորոյթ մըն են Սուրիոյ համար եւ միմիայն մեր քով կրնաք գտնել։

ԳԻՆ ՑԷՆ 10 Ս. ՈՍԿԻ

—o—

ՎՃԱՐՈՒՄ՝ 3 ՄԱՍՆԱՎՃԱՐՈՎ

—o—

5 0 | 0 զեղչ վերոյիշեալ գներուն վրայ միմիայն բնբերցողներուն համար։

—o—

Նոյն իսկ եթէ գնելու միտք ալ չունիք այցելեցէք մեզ եւ տեսէք այն ինչ որ կ'առաջարկենք Ձեզ, ուրիշ՝ մը գնելէ առաջ։

O. Y. EKWALL. A. B. (Finland)ի

Սուրիոյ, Լիբանանի եւ Իրագի ընդհ. ներկայացուցիչ

Ն. ՔԷՇԻՇԵԱՆ, Khan-Chouny, Պանթօ՝ի Րոմախի հիզ եսեւի կողմը։

ՀՌՉԱԿԱՒՈՐ ՍԻՖՈՆՆԵՐ

ՏԵՂԱԿԱՆ ԳՈՐԾ

Զավզավաճեան Եղբայրներու նոյնին մա-րիչները, շինուած պղինձով ապա-հովուած են 20 ֆիլօկրամ ճնշու-մի մը համար:

Անոնք արծանագրուած են կառավարութեան անօրէնու-թեան մօտ և ճանչցուած Ֆրանսական բէնինի Ցանձնախումբի կողմէ։

Այս մարիչները այնքան ներկայանալի են որքան եւրոպա-կանները։ Գինները շատ ծայրայեղօրէն աժան ու արդիւնքը գրեթէ վայրկեանական է։

Տօքթ. ԳԷՈՐԳ ԿԷՐԿԷՐԵԱՆ

Վկայեալ Lauréat նախկին Interne եւ այժմ մնայուն *ՄԱՍՆԱԳԷՏ* բժիշկ Ֆրանսական հիւանդանոցի *ԱՉՔԻ, ՔԻԹԻ, ԿՈԿՈՐԴԻ, ԱԿԱՆՋԻ և ՓՈՂԻ* հիւանդութիւններու բաժնին։

Հիւանդ կ'ընդունի կէսօրէ վերջ ժամը 3—6

իր կլինիքին մէջ rue de Damas, No. 15

Հիւանդները ուղղակի հիւանդանոց կ'ընդունուին իր կողմէ տրուած մուտքի ռաբորով:

Աղքատ հիւանդներու ձրի դարմանում, ամէն օր կէսօրէ առաջ ժամը 10—12. հիւանդանոցի դարմանատան մէջ։

ԳԱԲՐԻԷԼ Թ. ԹԻՐՋԵԱՆ

(ԵԼԵՔՏՐԱԿԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ)

Հիմնուած 1921 ին Պոլիս-Բերա

Խիստ դիւրամատչելի պայմաններով կը կատարենք ամէն կարգի ելեկտրական լոյսի զետեղումներ (Intsallation), ինչպէս նաեւ մոթոր եւ զանգեր։

Վաճառատունս կ'ստանձնէ նաեւ բոլոր ելեկտրագործիքներու նորոգումները: Մասնաւոր սպասարկութիւն բնակարաններու ելեկտրա-նորոգման: Վաճառատուն Philips եւ Lux ելեկտր. լամբերու եւ ամէն տեսակ ելեկտրական պիտոյքներու:

Վճարման դիւրութիւններ.

Հասցէ — Վ. Ուզունեանի զրատան կից Պուրճ. B. P. 491

ՀՌՉԱԿԱՒՈՐ ՄԱՐԴԸ

ԷԼ ՀԱՃ ՄՈՒՀԱՄԷՏ ՊԷՅ ԷԼ ՖԷԼԷՔԻ

Փութացէք առնելու անոր կարծի-քը ձեր բոլոր փափաքներուն համար։ Ան կը հանդարտեցնէ բոլոր չուարած և տանջուած մտքերը և կը վերադար-ձնէ անոնց փափաքածները։ Կ'իշխէ բոլոր ոգիներուն։ Հիբնոթիզմով կը կարդայ մարդուն մտածումները. ձեռ-քի գիծերէն կը կարդայ մարդուն ան-ցած, ներկայ և ապագայ կեանքը, կրնայ հասկնալ ամուսնութեան, ճամ-բորդութեան, սիրոյ, առեւտուրի, քննութեանց եւայլն բոլոր գաղտնիք-ները։ Այս բոլորը կը ցուցնէ մար-դուն, կարծես թէ գրուած ըլլան թուղթի մը վրայ։ Հնոց և ամուսնոյն միջև եղած դժուարութիւններն ու տարակարծութիւնները կը լուծէ Աստծոյ Սուրբ անուններովը եւ ամերիկեան եւ եւրոպական գիտնականներու փորձառութիւնները օգտա-գործելով։

Ցաւոր եղողներուն ուրախութիւն և հանգիստ կը պատճառէ։ Ջղային և մտային հիւանդութիւնները կը դարմանէ։ Այս բոլորը մեծ յաջողու-թեամբ կը կատարէ։ Փորձը ամենամեծ փաստն է, անգամ մը այցելել բաւական պիտի ըլլայ։

ՀԱՍՑԷ.— Պէյրութ, Հանըգէֆ Ղամի փողոցի արեւմուտք, Ֆրանսա-կան հիւանդանոցին մօտ, թիւ. 9 բնակարանը։

ԱԶԴԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Ա.— Անոնք որ կուգան, իրենց միտքը է գրեն թուղթի մը վրայ և պէտք է պահեն։

Բ.— 1000 ոսկի կուտայ ան, եթէ չի կարենայ ճշգրիտօրէն գիտնալ ենթակայի միտքը, գրուած տարբերէն լեզուով միտքերը չխառնելու համար տեղեկացնելու։

— Ա. ելութիւնը երկու ոսկի է։

ՈՎ ՈՒԶԷՄ ՈՒՍԱՆՈՂ

Բնական է որ դպրոցական պէտքերը գնելու ամենալաւ տեսակները կը փնտռես

Դուն գիտես որ ՍԹԱՆՏԱՐՏի կօշիկները լաւագոյններն ու աժանագոյններն են.

ԿԵՑ «ՆԱՑԵՂԻ» ՆԱՃԱՐ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐՈՒ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

VALDA

ԵՐԳԻՉՆԵՐԸ ՔԵՄԽՕՍՆԵՐԸ ԵՒ ՍՓՈՒՌ ԱՄԲՈՆՆԵՐԸ ՓՈՐՁԵԼՈՒ ԵՆ ՄԻԱՅՆ

-ԲԱՍԹԻԼ ՎԱԼՏԱ-ները

ՍՈՑՆ ԲԱՍԹԻԼՆԵՐԸ ԽԻՍՏ ԱԶԴԵՑԻԿ ԵՆ, ԵՒ ԿԸ ԳՏՆՈՒԻՆ ԲՈԼՈՐ ԴԵՂԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ԵՒ ՏՐՕԿԻՆԵՐՈՒ ՄԷՋ

Պահանջեցէ՛ք **ՎԱԼՏԱ** *անունը կրող տուփերը*

Ներկայացուցիչ՝ ՍԱՒՏԱ Եղբարք

Փոսթարկղ թիւ 445

ՊԷՅՐՈՒԹ

Կարի եւ Ձեւագիտութեան Դասընթացք

Տիկին ՄԱՌԻ ԵՐԱՄԵԱՆ

ՎԿԱՅԵԱԼ ԴԵՐՁԱԿՈՒՀԻ

ԲԱՐԻԶԷՆ ԵՒ ՎԱՇԻՆԿԹՕՆԷՆ

Կարի եւ ձեւագիտութեան մասնագիտուհի, Տիկին Մառի Երամեան կը վերադառնայ իր արհեստանոցը, Մեծ Սէրայի դիմացը Նօ. 78 տան երկրորդ յարկը։

Երեք ամսուան միջոցին կը սորվեցնէ ամենավերջին նորաձեւութեամբ, կար եւ ձեւագիտութիւն իր բոլոր բարդութիւններով եւ արդիական միջոցներով, Droit-fils մեթոդով։ Իր աշակերտուհիները կ'օժտէ Բարիզի ուսուցչանոց Académie Daydou վկայականով։

Ոսկուն շինուածք, Վայելուչ տեսք
Հնչուն եւ բնական ձայն,
Ահա յատկանիշներ՝

ՈՐՈՆՑՄՈՎ ԿԸ ՋԱՏՈՐՈՇՈՒԻՆ

ԱՓՈԼԼՕ ՖՈՆՕՆԵՐԸ

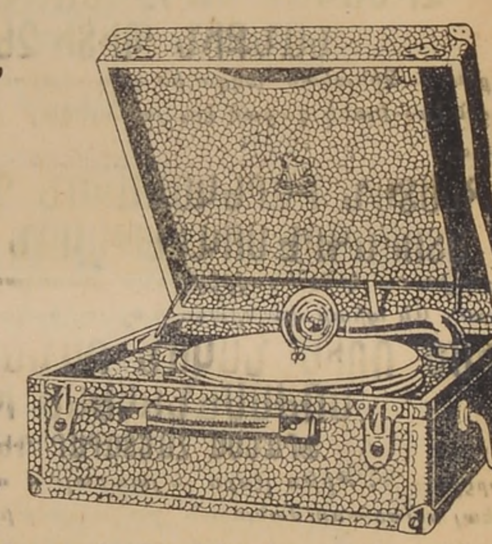

Հրապարակի վրայ գտ-նուող բոլոր մրցակիցներու հետ կը մրցին Ափոլլօ ֆոնօները։ Մանաւանդ վերջին նոր մօտէլները, որոնք հասած են արդէն, անգերազանցելի են իրենց տոկունութեամբ, վայելչութեամբ և մատչելի գիներով։

APOLLO GRAMOPHONE Co. L^td^

(of London)

ԱՓՈԼԼՕ՝ ՖՈՆՕՆԵՐՈՒ ԹԱԳԱՒՈՐԸ !!!

Կատարեալ համոզում գոյացնելու համար անգամ մը այցելեցէք

MAISON APOLLO, Rue de la Poste, BEYROUTH

Փորձարկել եւ ֆոնօ՝ ամէն ձեւի, անվիճելի որակ եւ առաւելութիւններ զիջումներով գին, վճարումի դիւրութիւններ

Ընդհ. ներկայացուցիչ՝ Սուրիոյ, Պաղեստինի, Անդրյորդանանի, Միջագետքի եւ Կիպրոսի.— ԳՈՒՐԳԷՆ ՍԻՆԱՆԵԱՆ

KOURKEN SINANIAN, Boite Postale 642, BEYROUTH (Syrie)

ՕԳՆԷ ԴՈՒՆ ՔԵԶԻ եւ ԱՍՏՂԸ ՔԻՉԻ ՊԻՏԻ ՕԳՆԷ

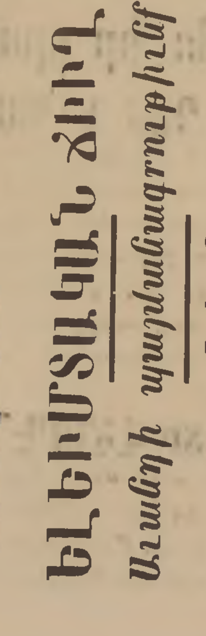

ԸՆՏԱՆԻՔԻ ԱՍՏՂԸ

(L'ETOILE du FOYER)

Առեւտրական և երկրագործական ժողովրդային խնայողութեան հաստատութիւն Անանուն ընկերութիւն.— դրամագլուխ՝ 3,000,000 ֆրնք. որ կրնայ 3.000,000,000 ֆրնք.ի բարձրացուիլ վարչական խորհուրդի պարզ որոշումովը։

Կեդրոնատեղի.— 137 Boulevard Sebastopol - Paris

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ Արեւելեան պետութեանց

Սավօյ Օթէլի շէնք, Պուրճ, Պէյրութ

ԵԼԵՒՄՏԱԿԱՆ ՃԻՒՂ

Աւանդի պայմանագրութիւն

ՕԺԻՏ

Երաշխաւորեալ տոկոս 6%։ Ասկէ զատ մաս-նակցութիւն ընկերութեան շահերուն։

ԿԱԼՈՒԱԾԱԿԱՆ ՃԻՒՂ

ՎԱՐԿԵՐՈՒ ԲԱՑՈՒՄ

Կալուածի վրայ փոխատուութիւնք՝

վճարելի 10—15—20 տարիէն. Որոշուած պայ-մանաժամէն առաջ ուզողը կրնայ վճարել:

ԸՆՏԱՆԻՔԻՆ ԱՍՏՂԸ ընկերութիւնը ներկայիս 75,000է աւելի անդամ ունի։ Մինչեւ 1 Ապրիլ 1931 Ընտանիքին Աստղը 135 միլիոն փոխ տուած է, գրեթէ 500 միլիոնէ աւելի արժէք ունեցող անշարժ կալուածներու վրայ։

Ամէն բացատրութիւն ուղղել՝ B. P. 821, Beyrouth

հպարտութեան պատճառաւ չուզեց կրկին հայրական մերժումները և յանդիմանութիւն մտիկ ընել, և բոլո-րովին նեղն ինկաւ։ Առանց սիրոյ, առանց հաւատքի անզգայ սիրտ մը յանցանքէ յանցանք գլորուելով մոլու-թեան մինչև վերջին ծայրը չուտ կը հասնի։ Պ. տը Սան Սերվ փորձով իմացաւ թէ որդին ատրադրութեան նեն-գութիւն մը ըրած է, և որովհետև Էրնէստ ալ չափա-հաս էր՝ հաշիւները կարգադրեց անոր հետ, և մայրա-կան ժառանգութեան մեծ մաս մը զոհելով՝ արդարու-թեան առջև բացուելիք դատի մը առջևն առնելէ վերջ՝ վանտեց զինքը իր ներկայութենէն։

Պ. տը Սան-Սերվի սրահին մեծ դուռը յանկարծ բաց-ուեցաւ։

— Պարոն նախագահ, ըսաւ սենեկապետը, քննիչ դատաւորը և ոստիկանութեան պաշտօնեաները ձեզ հետ խօսիլ կուզեն։

Պ. տը Սան-Սերվի բոլոր արիւնը սրտին մէջ հո-սեց... ազնուալի նախազգացում մը իր միտքը պաշա-րեց, սակայն ինքզինքը զսպելով, հաստատ ձայնով մը՝

— Ներս հրամցուր այդ պարոնները, ըսաւ։

Դ.

ՀԱՐՑՈՒՓՈՐՁ

Այն կարճ միջոցին՝ երբ սենեկապետը երկու պաշ-տօնատարները ներս բերաւ, նախագահին պողպատեայ սիրտը ժամանակ ունեցաւ իր արիութիւնը վերագտնե-լու։ Իր կամքին վրայ գերագոյն ճիգ մը ընելով հան-դարտ կերպով մը դիմաւորեց զանոնք, և լռութեամբ բարեւելով՝ նշան ըրաւ պաշտօնատարներուն որ նստին։

Երբ առանձին մնացին՝ քննիչ դատաւորը լռութիւնը խզելով՝

— Պէտք չունինք, պարոն նախագահ, ըսաւ խո-նարհութեամբ մը ծռելով. պէտք չունինք ձեզի իմա-ցնելու թէ որչափ դժուարին է երբեմն մեր պարտակա-նութիւնը կատարելը։

— Դիտեմ պարոններ, այն հնազանդութիւնը՝ որ մարդս կը պարտաւորի իր երկրի արդարութեան պաշ-տօնեաներուն։ Կը համարձակիմ ըսելու թէ ունեցած վաթսունեւվեց տարեկան անարատ կեանքս օրինաց և պաշտօնիս պահանջումին կատարեալ հնազանդութիւնս լիովին կը հաստատէ։ Բայց կ'աղաչեմ, բացատրեցէք միտքերնիդ։

— Սեղանաւորին տանը մէջ գործուած ոճիրն է մե-զի հոս բերողը։ Տիկին Շամարանթի ապարանքին մէջ մեծ ընդունելութիւն մը կար, որուն դուք ալ ներկայ էիք, ահա սոյն ընդունելութեան մէջ տարօրինակ անցք մը տեղի ունեցեր է, որ այս մարդասպանութեան կը վերաբերի... Անշուշտ դուք ալ ականատես եղած էք այդ անցքին, և յուսացինք որ ձեր քով տեղեկութիւն-ներ պիտի գտնենք, որով պիտի հաստատուի մեր ար-դարացի կասկածները։

— Ինչպէս որ կ'ըսէք այդ անցքը խիստ տարօրինակ էր։ Օրիորդ Շամարանթ անհամբեր պարոն Մօնզայի կ'սպասէր, վասն զի օրուան մէջ իրմէ փառաւոր թագ մը ընդունած էր ան, և կուզէր որ առաջին անգամ նշանածը իր գլուխը դնէ զայն։ Սրահը չքեղ բազմու-թեամբ լեցուած էր՝ երբ պարոն Մօնզա հասաւ, և ա-դամանդեայ թագը առնելով նշանածին գլուխը դրաւ, բայց նոյն միջոցին տեսնուեցաւ որ իր ձեռնոցը արիւ-նով թաթխուած էր։ Կ'իմանաք անշուշտ բազմութ-